

Ісламський романтизм

Др. Абдуррахман аль-Шеха

Ісламський романтизм

<https://islamhouse.com/460472>

- [Ісламський романтизм](#)
  - [Вступ](#)
  - [Це і є Іслам](#)
  - [Поради батька—
мусульманина своєму
синові в першу шлюбну
ніч](#)
  - [Поради матері—
мусульманки своїй доньці
в першу шлюбну ніч](#)
  - [Ставлення Посланця
Аллаха \(мир йому і](#)

благословення Аллаха) до
його дружин

- Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) та
відпочинок у
сімейному колі
- 1. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) відпочивав зі
своїми дружинами
- 2. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) не звертав

уваги на незначні
помилки задля
досягнення щастя
своїх дружин

- 3. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і досягнення
щастя його дружин
- 4. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і жарти зі
своїми дружинами
- 5. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і

благословення
Аллаха) і розваги зі
своїми дружинами

- 6. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і сміх над
жартами своїх дружин
- 7. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і
розповсюдження духу
радості серед своїх
дружин
- 8. Шляхетний
Посланець Аллаха

(мир йому і
благословення
Аллаха) і його участь
у урочистих подіях
людей

- 9. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) радіє з
радощів своїх дружин
- 10. Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) радує дружин
своєю присутністю
- 11. Шляхетний
Посланець Аллаха

(мир йому і
благословення
Аллаха) і прояв
почуттів до своїх
дружин

- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і туга за своїм
дружинам
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і зміцнення
любові й прихильності
до своїх дружин

- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і оберігання
поглядів своїх дружин
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і відкритий
прояв любові до своїх
дружин
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і чистота в
подружньому житті

- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і врахування
почуттів своїх дружин
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і прояв
любові до своїх
дружин
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і

приховування секретів
своїх дружин

- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і балування
своїх дружин
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і близькість
до своїх дружин,
навіть у стані
особливих жіночих
днів
- • Шляхетний
Посланець Аллаха

(мир йому і
благословення
Аллаха) і теплі
стосунки зі своїми
дружинами

- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і здійснення
повного омовіння зі
своєю дружиною
- • Шляхетний
Посланець Аллаха
(мир йому і
благословення
Аллаха) і цілування
своєї дружини

- • Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і людська сторона у взаєминах зі своїми дружинами
- Людська сторона у взаєминах Шляхетного Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) зі своїми дружинами
  - Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прощення помилок його дружин

- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і виконання обіцянок, даних своїм дружинам
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і м'якість у взаєминах зі своїми дружинами
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і співчуття до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і

- благословення
Аллаха) і милість до
своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і старання
заслужити
прихильність своїх
дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і полегшення
для своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення

- Аллаха) і м'якість до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і відсутність невдоволення своїми дружинами
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прикрашення, змащення пахощами і очищення для своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення

- Аллаха) і вияв любові до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і страх за своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і його турбота про своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не заходив зненацька до своїх дружин

- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прояв благодіяння до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і скромність по відношенню до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прощення помилок своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і

благословення
Аллаха) і врахування
душевного стану своїх
дружин

- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і його
справедливість зі
своїми дружинами

- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) та
громадська сторона у
взаєминах зі своїми
дружинами

- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення

- Аллаха) і його м'якість до своїх дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і надання допомоги своїм дружинам
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і допомога самому собі
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і витрачання коштів на своїх дружин

- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і відпочинок його сім'ї
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): його м'якість та перенесення поганої поведінки його дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і здійснення бажань його дружин
- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і

благословення
Аллаха) і лікування
своїх дружин

- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і турбота про
своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) радився зі
своїми дружинами
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і прохання
про вхід до своїх
дружин

- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і любов
приносити щастя
своїм дружинам
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і виховання
своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) та
перенесення гніву
своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і

- благословення
Аллаха) і благе
виправлення проблем
своїх дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) і прийняття
виправдань своїх
дружин
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення
Аллаха) приносить
радість своїм
дружинам
- Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення

- Аллаха) і його м'якість до своїх дружин
  - Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прощення своїх дружин
  - Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і бажання догодити своїм дружинам в їх бажаннях
  - Висновок

Ісламський романтизм

Вступ

Ім'ям Аллаха Милостивого,
Милосердного.

Хвала Аллаху, Господу світів.
Мир і благословення Мухаммаду,
його родині і всім його
сподвижникам.

В цьому труді мова піде про ісламський романтизм. Й тому необхідно, щоб Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був стержнем цієї розповіді. Тому що він – Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), який був посланий до всього людства, щоб навчити їх законам Аллаха і дати їм моральність. Він

є прикладом для всіх мусульман, котрого треба наслідувати й керуватися його Сунною, втілюючи у життя накази Всевишнього Аллаха, **Який сказав:**

«Посланець Аллаха – прекрасний приклад для вас, для тих, хто сподівається на Аллаха, Останній День і часто згадує Аллаха»

(Коран, 33:21)

Він (мир йому і благословення Аллаха) був застерігачем, надісланим від Всевишнього Аллаха, **саме тому мусульманам відоме все його життя у деталях:** як великі, так і невеликі питання, загальні та конкретні – все це

широко відомо серед мусульман, які передавали це із покоління в покоління. Тому що слова Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) та його вчинки є законодавством, через призму якого мусульманин дізнається про свою релігію, котра веде його до любові Аллаха, Його вдоволення й Раю. **Аллах Всевишній сказав:**

«Скажи: «Якщо ви любите Аллаха, то йдіть за мною, і Аллах любитиме вас та простить вам гріхи ваші». Аллах – Прощаючий, Милосердний!»

(Коран, 3:31)

Воістину, основа Іслама – це любов, яка спонукає тебе підкорятися Тому, **кого ти любиш**: спонукати до Його наказів та забороняти Його заборони, й наближатися до Нього в міру своїх можливостей, виконуючи те, що Він любить.

Воістину, найвеличніша та найшляхетніша любов – це любов до Всевишнього Аллаха, **за допомогою якої відбувається направлення до найвищої моральності мусульманина**: він позбувається свого егоїзму й підвищується через виконання законів релігії. Він витрачає свою любов й милість на створіння Аллаха, не очікуючи за це від них

нагороди, звільнюючись від егоцентричної любові, яка заснована лише на особистій вигоді та користі.

Після цього йде любов до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) – особлива любов, яка переважає над любов'ю до власної душі, майна та дітей. Тому що він (мир йому і благословення Аллаха) є причиною Прямого Шляху і вказує на Аллаха та Його правильну релігію, яку Аллах зробив порятунком від Вогню та входом до Раю для того, хто слідує їй. Саме тому це є піднесеним ступенем і, разом з

тим, до нього слід ставитись згідно з тим ступенем, на який його поставив Аллах. Це ступінь поклоніння та покірності Єдиному Аллаху. **Всевишній говорить:**

«Скажи: «Якщо ваші батьки, діти, брати, дружини, родини, накопичене майно, торгівля – застою в якій боїтесь – і любі вам житла миліші за Аллаха, Його Посланця й зусиль на Його шляху, то чекайте, поки Аллах не явить наказу Свого! Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!»

(Коран, 9:24)

А той, хто впевнений, що Іслам є релігією суворості й грубості, той глибоко помиляється і віддалився від Істини. Іслам – всеохоплююча релігія. Тобто, в Ісламі не полишається ані велике, ані мале питання, що вони мають місце в житті мусульманина. Чи то матеріальне, чи то душевне питання – Іслам дає на них правильну відповідь і ставить все на необхідне місце. Саме тому Іслам є не лише релігією віровчення, законів й моральності, а й релігією романтизму, в правильному його значенні, яке виявляється в любові, милості, співчутті, благодійності, ніжності почуттів,

підвищеній моральності та м'якості у взаєминах зі всіма створіннями, що вони оточують людину в її житті. Ця м'якість не обмежується лише однією стороною, яка виявляється в тому, що відбувається між чоловіком та жінкою, словесно чи фізично. Тому що ісламський романтизм це не є виявленням доброї моральності до того, хто виявляє погану моральність до інших. І саме тому ми згадаємо деякі якості моральності мусульманина-романтика задля того, щоб пояснити ісламське розуміння любові та романтизма по відношенню до всього, що оточує мусульманина.

Др. Абдуррахман аль-Шеха

Мусульманин-романтик

- Мусульманин-романтик - той, хто взагалі не приносить зла людям: їх життю, майну й гідності. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чи розповісти мені вам про віруючого? Це той, від зла якого захищені люди: їх майно та життя. Мусульманином є той, від язика і рук якого захищені люди»[\[1\]](#).

- І не тільки це. Мусульманин-романтик - той, хто любить благо

і витрачає його на людей, поспішаючи донести його до них безоплатно. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Бійся заборон Аллаха – станеш найбільш поклоняючимся з людей. Будь задоволений тим, що Аллах визначив для тебе – станеш найбагатшим з людей. Виявляй благодіяння до свого сусіда – станеш віруючим. Полюби для людей те, що полюбив для себе – станеш мусульманином»[\[2\]](#).

- Мусульманин-романтик – справедливий із самим собою, зі своїм суспільством і навіть зі своїми ворогами. Він нікого не

карає за злочин іншої людини. Пророк (мир йому і благословення Аллаха), коли посилав армію із мусульман у військовий похід проти багатобожників, які шкодили йому, виганяли з його будинку, билися з його сподвижниками і мучили тих, хто послідував за його релігією (мир йому і благословення Аллаха), сказав:

«Не вбивайте дітей, жінок і старих, не осушуйте джерела, не викорчовуйте дерева, окрім тих, які заважають вам битися або ж закривають вам шлях до багатобожників, не спотворюйте

людину і худобу; не зраджуйте і не крадіть з трофеїв»[\[3\]](#).

- Мусульманин-романтик піклується про навколишнє середовище: про все те, що оточує його з числа тварин. Він не задоволений, коли їх мучать.

Одного разу біля Пророка (мир йому і благословення Аллаха) пройшла людина з ослом, у якого було випалено на лобі клеймо. На що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чи повідомити мені вам про те, що я прокляв того, хто випалює клеймо на обличчях у худоби або б'є їх по мордах»[\[4\]](#).

Слід обходитися з тваринами з м'якістю і милістю. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) сказала, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) чистив посуд для кішки, а потім вона пила з неї[5].

Так само він (мир йому і благословення Аллаха) дбав про оточуючих його птахів – не лякав їх і не полював на них без потреби. Ібн Масуд (хай буде вдоволеній ним Аллах) сказав: «Якось раз ми були в дорозі разом з Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і він відлучився для відправлення потреби. Тут ми побачили

маленьку пташку, а з нею – два яйця. Ми взяли ці два яйця. Але тут вона почала тремтіти і битися своїми крилами. Прийшов Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і сказав:

«Хто заподіяв їй страждання, віднявши її дітей? Поверніть їй її дітей».

Якось раз він (мир йому і благословення Аллаха) побачив мурашник, який ми спалили і сказав: «Хто це спалив?». Ми відповіли: «Ми». Він (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Нікому не личить карати вогнем, окрім Господа вогню» [\[6\]](#).

- Мусульманин-романтик піклується про місця, де збираються люди, **та їх чистоту**: він не справляє там свої потреби, забороняючи, тим самим, іншим скористатися цими місцями; і не кидає сміття тощо . Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Перестерігайтесь двох причин, **через які вас можуть проклинати**: справляння великої чи малої потреби на дорозі, по якій ходять люди; або ж в тіні, де вони сидять» [\[7\]](#).

Навпаки, мусульманин-романтик – той, хто намагається прибрати

все, що заподіює шкоду. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Прибрати перешкоду з дороги – милостиня»[\[8\]](#).

- Мусульманин-романтик охороняє все те, що приносить користь суспільству й людям. Наприклад, дерева. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не ламай плодоносного дерева, не вбивай домашню худобу без потреби і остерігайся заподіяння шкоди віруючому»[\[9\]](#).

Мусульманин-романтик – це той, хто закликає до охорони навколишнього середовища за допомогою поширення свідомості: саджаючи дерева і озеленення. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Коли настане Судний День і в руці когось з вас буде пальмова гілочка, то, якщо зможе, нехай посадить її, поки не настав цей Час»[\[10\]](#).

Мусульманин-романтик піклується про чистоту води і не забруднює її. Джабір (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і

благословення Аллаха) заборонив мочитися в стоячу воду»[\[11\]](#).

«Мусульмани ділять на між собою три речі: пасовища, воду і вогонь»[\[12\]](#).

Він намагається оберігати джерела води і струмки, щоб все людське – тваринне і рослинне суспільство – могло скористатися ними. Але, при цьому, не можна займатися марнотратством, витрачаючи їх без користі.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) проходячи повз Са`да (хай буде вдоволений ним Аллах), коли той робив омовіння, сказав :

«Що це за надмірність?». Той
відповів: «Хіба ж в омовінні може
бути надмірність?». Пророк (мир
йому і благословення Аллаха)
відповів: «Звичайно, і навіть якщо
ти будеш на поточній річці» [\[13\]](#).

Нам було наказано слідувати
Посланцю Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) і тому, що
втілює в собі справжнє значення
«романтизму», в його повному
розумінні – це м'якість у
відношенні до всього, що оточує
людину, до всіх створінь. Це
слідування стало
віропереконанням для
мусульманина, який вірить в
нього і піклується щодо його

втілення в реальність, поступаючи у своєму житті так, як буде вдоволеній цим Аллах, **Який сказав:**

«Скажи: «Якщо ви любите Аллаха, то йдіть за мною, і Аллах любитиме вас та простить вам гріхи ваші». Аллах – Прощаючий, Милосердний!»

(Коран, 3:31)

Це і є Іслам

Це і є Іслам – любов до всього, що створив Аллах. Вона втілюється через накази Аллаха. І людина так само, як підтримує своє тіло їжею і водою, підтримує свою душу

релігією, за допомогою якої вона підноситься до гідного життя і віддаляється від тваринного і пристрасного життя, виховуючи свої почуття. У цьому розділі ми розглянемо одну сторону зі сторін романтизму в житті Посланця Аллаха Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) у відношенні до його дружин. Він (мир йому і благословення Аллаха) виявляв найкраще ставлення до всіх, і до жінок зокрема. Він підніс їх ступінь, зобов'язав інших поважати їх і віддалив від них несправедливість.

До Ісламу жінки жили на узбіччі життя. Так, як описав це Умар ібн аль-Хаттаб (хай буде вдоволений ним Аллах) – керманіч правовірних і другий намісник Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), сказавши :

«Клянусь Аллахом, в часи невігластва ми не надавали жінкам ніякого значення. До тих пір, поки Аллах не зіслав щодо них те, що зіслав, і виділив для них те, що виділив»[\[14\]](#).

Коли ж прийшов Іслам, то його нап'ямок по відношенню до жінок був ясним: Іслам роз'яснив,

що одним з найкращих благодіянь чоловіка є гідне ставлення до жінок. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Найкращим з вас є найкращий по відношенню до своїх родин» [\[15\]](#).

Таким чином, за допомогою його зусиль (мир йому і благословення Аллаха), жінка була наділена високим ступенем, якого не досягали чоловіки і якого не досягали жінки в інших суспільствах. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив в жінці людину, [сказавши:](#)

«В цьому житті для мене найулюбленішим є жінки і пахощі. А насолодою моїх очей була зроблена молитва»[\[16\]](#).

Ця любов охоплює почуття і ніжність. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Я заповідаю вам добре ставитися до жінок»[\[17\]](#).

Зберігати їх права, наказувати м'якість по відношенню до них, поважати і не принижувати їх. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Жінок шанує поважний, а принижує принижений»[\[18\]](#).

Закликаючи до м'якості і поваги,
Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, віруючі самої повною
вірою це ті, хто найкращим чином
ставляться до своїх дружин» [\[19\]](#).

Таким чином, Іслам поставив
жінку на ступінь, якого вона була
позбавлена до Ісламу. Він зробив
її подібною чоловікові у всьому,
крім винятків, **які є в законі
Аллаха:** таких, як спадщина,
свідectво тощо, на що вказує
шаріатські докази. Так само він
зробив її доповненням чоловіка.
Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Жінки є сестрами чоловіків»[\[20\]](#).

Більш того, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) назвав жінок «найкращим подарунком у цьому житті», сказавши :

«Це життя – насолода. І найкращою насолодою цього життя є праведна дружина»[\[21\]](#).

Він зробив жінку ключем від щастя цього життя. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Чотири речі є із щастя: благочестива дружина, просторе

житло, благочестивий сусід і здоровий скакун»[\[22\]](#).

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) зробив жінку половиною релігії людини. Благочестива дружина є причиною направлення її чоловіка в правильному напрямку. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Коли раб одружується, то стає повною половина його релігії. Тож нехай він боїться Аллаха в її другій половині»[\[23\]](#).

Як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив в жінці людину, так само він любив

в ній мати: Пророк (мир йому і благословення Аллаха) зобов'язав поважати, шанувати і дбати про неї, зробивши це однією з причин входу в Рай. Якось раз до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) прийшов Джахіма ас-Сулямі і сказав: «Посланець Аллаха, я хочу брати участь у битві і прийшов, щоб порадитися з тобою». Він (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Чи жива твоя мати?». Джахіма відповів: «Так». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Доглядай за нею, бо, воістину, Рай – у її ніг»[\[24\]](#).

Він (мир йому і благословення Аллаха) зробив благодіяння по відношенню до неї більш важливим, аніж благодіяння по відношенню до батька, також і в підтримці родинних зв'язків.

Одного разу до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) прийшов чоловік і запитав:

«Посланець Аллаха, хто з людей більш за все гідний мого доброго ставлення?». На що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Твоя мати». Чоловік запитав: «Потім хто?». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Твоя мати».

Чоловік запитав: «Потім хто?». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Твоя мати». Чоловік запитав: «Потім хто?». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Потім твій батько»[\[25\]](#).

Як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив в жінці матір, так само він любив в ній дружину, коли сказав Амру ібн аль-Асу, який запитав його:

«Кого з людей ти найбільше любиш?». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Аїшу». Я сказав: «А з чоловіків?». Він (мир йому і

благословення Аллаха) відповів: «Її батька». Я сказав: «Потім кого?». Він (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Умара», а потім перерахував сподвижників, а я замовк, побоюючись, що буду в числі останніх з них»[\[26\]](#).

Як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив в жінці дружину, він любив у ній доньку. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) сказала :

«Я не бачила нікого більш скромного, смиренного перед Аллахом і гарного в моральності, аніж Посланець Аллаха (мир йому

і благословення Аллаха) у його ставленні до Фатіми, його доньки». Потім Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала: «Коли Фатіма заходила до Пророка (мир йому і благословення Аллаха), він підіймався перед нею, цілував її і садив на своє місце. А коли до неї заходив Пророк (мир йому і благословення Аллаха), то вона підіймалася зі свого місця, цілувала його і садила на своє місце»[\[27\]](#).

Таким було його м'яке ставлення до всіх, а, особливо, до жінок. Все це є божественним повчанням для мусульман – проявляти м'якість,

чуттєвість і повагу по відношенню до жінок. **Всевишній Аллах сказав:**

«Поводьтеся з дружинами гідно»

(Коран, 4:19)

Ібн Касир сказав у своєму тлумаченні: «Тобто: робіть приємними ваші слова по відношенню до них і покращуйте ваші вчинки і зовнішній вигляд в міру ваших можливостей, так само, як ви бажаєте цього від них.

Як сказав Всевишній:

«Відповідно до звичаю, жінки мають такі самі права, які рівні правам на них самих»

(Коран, 2:228)

Сподвижники Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) поспішали застосувати цей шлях і божественну настанову. Ібн Аббас – пан тлумачів Корану цієї Умми [\[28\]](#) – сказав:

«Воістину, я прикрашаюсь для своєї дружини так само, як вона прикрашається для мене. **Тому що Всевишній сказав:**

«Відповідно до звичаю, жінки мають такі самі права, які рівні правам на них самих»

(Коран, 2:228)

Поради батька– мусульманина своєму синові в першу шлюбну ніч

Шлях до романтизму, добрих стосунків, м'якості і можливості витерпіти особливості іншої людини – це і є шлях благочестивого мусульманина, якого йому слід триматися, підкоряючись наказу Аллаха.

Приклад цього – один з керманічів Прихильників Сунни і єдиної громади, який заповідав своєму синові в день його весілля правила подружнього життя, які він мав виконувати. **Він сказав :**

«Синку! Воістину, ти досягнеш щастя в своїй оселі тільки дотримуючись десяти порад, які ти подаруєш своїй дружині. Так візьми ж їх від мене і неухильно слідуй їм:

Щодо першої і другої поради, то: воістину, жінки люблять ніжність і зізнання в коханні. Не будь скупим на це по відношенню до своєї дружини. Якщо ти виявиш скупість, то зробиш між нею й тобою перешкоду із сухості і нестачі любові .

Щодо третьої поради, то: воістину, жінкам неприємний жорстокий чоловік. Напроти,

вони воліють мати слабкого і м'якого чоловіка. Так постав же кожну річ на своє місце. Бо, воістину, це – ближче до любові і заспокоєння.

Щодо четвертої поради, **то:** воістину, жінки люблять в чоловікові те, що чоловік любить в них – добрі слова, приємний зовнішній вигляд, чистий одяг, приємний запах. Будь завжди таким.

Щодо п'ятої поради, **то:** воістину, оселя – королівство жінки. У ньому вона відчуває себе володаркою свого трону і що вона в ньому є панною. Я тебе

застерігаю від того, що б зруйнувати це королівство в якому вона живе. І так само застерігаю тебе від того, щоб ти зазіхав на її трон. Якщо ж ти вчиниш таким чином, то відбереш її владу. А для царя немає найненависнішої людини, аніж та, що зазіхнула на його владу. І нехай навіть зовні вона буде показувати тобі інше.

Щодо шостої поради, **то:** воістину, жінка хоче мати чоловіка і, при цьому, не втратити своїх рідних. Я застерігаю тебе від того, щоб ти ставив себе на місце її рідних, **залишаючи її перед вибором:** або ти, або її

рідні. Бо вона, нехай навіть і віддала перевагу тобі перед своїми рідними, все одно буде сумувати за ними, вносячи цю нудьгу в твоє повсякденне життя.

Щодо сьомої поради, **то:** воістину, жінка була створена із кривого ребра і це – секрет її краси і привабливості, а не недолік. Тому не суди її строго, якщо вона помилилася, а вияви поблажливість до неї. Якщо ти спробуєш випрямити кривизну, то зламаєш, розлучившись з нею. І не залишай її, якщо вона помилилася – це лише збільшить її кривизну і вона не стане після цього слухати тебе чи виявляти до

тебе ніжність. Будь в цьому по відношенню до неї посередині, між цими крайнощами.

Щодо восьмої поради, **то:** воістину, жінки створені так, що проявляють невдячність до свого чоловіка і до родичей за виявлене добро. Якщо ти будеш робити благодіяння одній з них протягом усього життя, а один раз зробиш щось погане, **то вона скаже: «Я ніколи не бачила від тебе добра».** Так нехай ця риса не змусить тебе ненавидіти чи залишити її. Бо якщо тобі не сподобається в ній це, то сподобається в ній щось інше.

Щодо дев'ятої поради, **то:**
воістину, жінка проходить через певні етапи слабкості тіла й душевної втоми. Навіть Всевишній Аллах зняв з неї відповідальність за виконання деяких обов'язків під час цих днів. **Це:** обов'язкова молитва і піст, поки до неї не повернеться її здоров'я і колишній характер. У ці дні будь з нею м'яким, тому що Всевишній Аллах полегшив для неї обов'язки, і ти полегши свої прохання та накази.

Щодо десятої поради, то знай, що жінка – твоя полонянка. Вияви милість до своєї полонянки, не звертай уваги на її слабкості і

вона стане для тебе найкращою насолодою і товаришем.

Поради матері-мусульманки своїй доньці в першу шлюбну ніч

Як ісламський романтизм займає важливе місце серед чоловіків, так само і серед мусульманок є важливим питання гідного подружнього життя і доброго ставлення до чоловіка. У приклад наведемо вам Умм Іяс, доньку Ауфа ібн Алям аш-Шейбані. До неї посватався Амр ібн Хіджр, цар Кінди. Коли настав час їхньої першої шлюбної ночі, її мати усамітнилася з нею і почала

давати поради, в яких була запораука щасливого подружнього життя і того, які права є у її чоловіка на неї. **Вона сказала:**

«Моя донечко! Якби поради можна було залишити через непотрібність, то я б так і зробила. Але поради – це нагадування для безтурботного і знання для тих, хто володіє розумом. І якщо б жінка могла обійтися без чоловіка, то їй би вистачило її батьків. Але жінки були створені для чоловіків, а чоловіки – для жінок.

О моя донечко! Ти залишеш оточення, в якому виросла і

вилетиш з рідного гнізда, в якому виросла. Близьким тобі стане незнайомиць і ти станеш в його владі рабинею і заручницею. Отож стань для нього рабинею, тоді він відразу стане для тебе рабом. Піклуйся про десять речей, і він стане для тебе скарбом.

Щодо першого і другого, то це – смирення перед ним за допомогою вдоволення ним і найкращого послуху.

Третє і четверте – дбай про його зір і нюх: нехай не впаде його погляд ні на що некрасиве в тобі і нехай не відчуває від тебе нічого, окрім самого приємного аромату.

П'яте і шосте – дбай про його сон і їжу. Бо, воістину, почуття голоду спопеляє, а занепокоєння сну гніває.

Сьоме і восьме – ощадливість його майна, турбота про нього і його дітей. Найголовніше в майні – добре витрачання, а в сім'ї - добре керування.

Дев'яте і десяте – не порушуй його наказів і не поширюй його секретів. Тому що, насправді, якщо ти ослухаєшся його або ж будеш поширювати його секрети, то ти не будеш в безпеці від його підступності. А після цього, я застерігаю тебе від прояву радості

перед ним, коли він стурбований чимось; і від прояву печалі, коли він радий».

З усього перерахованого вище можна побачити той високий ступінь, який займає жінка в тіні ісламського романтизму. І в цьому є відповідь тим, хто стверджує, що Іслам – це пригноблення жінки. Так Як же може «пригнічувати» і «топтати» її права той, хто любить її і робить безліч настанов щодо турботи про неї? Це стане відомо тобі, шановний читачу, протягом цієї невеликої книги, в якій мова піде про романтичну сторону в житті Пророка Мухаммада (мир йому і

благословення Аллаха) з його дружинами. Він був тим, хто довів до людей Релігію Аллаха, але це не завадило йому належним чином піклуватися про свою сім'ю. Він (мир йому і благословення Аллаха) лаконічно висловив всю турботу про дружин в кількох словах, в яких закладено глибокий смисл. Це стало повчанням для всієї Умми. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Найкращий з вас той, хто добре ставиться до своїх дружин. І я — найкращий по відношенню до своїх дружин» [\[29\]](#).

Таким чином, благодіяння чоловіка пізнається через його благодіяння до його сім'ї. Ця якість веде до любові і милості. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) – найкращий чоловік, благодіяння якого привело до найвищих ступеней людської досконалості в прояві милості, любові і найкращих взаємин з усіма людьми і, зокрема, зі своїми дружинами. Доказом цього є зісланий аят, що дозволяє дружині обирати, чи залишитися із чоловіком, у якого недостатньо коштів для витрачання на неї, чи ні.

Якось раз, дружини запитали Пророка (мир йому і благословення Аллаха) про додаткове витрачання на них, а у нього (мир йому і благословення Аллаха) не було такої можливості. Але, незважаючи на це, вони обрали Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і відкинули це життя із його оздобами, і залишилися задоволені тим простим життям, яке він (мир йому і благословення Аллаха) обрав для себе. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Коли Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)

було наказано надати вибір своїм дружинам, він (мир йому і благословення Аллаха) почав з мене, сказавши:

«Я б хотів вказати тобі на дещо, але не поспішай, поки не порадишся зі своїми батьками».

Вона сказала: «Він знав, що мої батьки ніколи не порадять мені залишити його (мир йому і благословення Аллаха)». Вона додала: «Потім він (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, Всевишній Аллах сказав:

«О Пророче! Скажи своїм дружинам: «Якщо ви прагнете

земного життя та його прикрас, то приходьте, я наділю вас благами та красиво відпущу! А якщо прагнете до Аллаха, Його Посланця та майбутнього життя, то Аллах приготував для праведних з-посеред вас велику винагороду!»

(Коран, 33:28-29)

І я сказала: «У чому ж мені питати поради своїх батьків? Воістину, я хочу досягти вдоволення Аллаха і Його Посланця і вічного життя». Потім сказала: «Потім дружини Посланця Аллаха (мир йому і

благословення Аллаха) зробили те ж саме, що зробила я» [\[30\]](#).

Це, в першу чергу, вказує на їх любов до нього (мир йому і благословення Аллаха), на їх вдоволення ним і прихильність до нього (мир йому і благословення Аллаха) через те, що вони побачили в Пророці (мир йому і благословення Аллаха) прекрасну моральність, м'якість у взаєминах і ніжність по відношенню до всіх їх.

У Пророка (мир йому і благословення Аллаха) було дев'ять дружин. З усіма ними він жив щасливим життям. Так

сказала про це італійська письменниця Лаура Веччі Вал'єрі у своїй книзі «На захист Ісламу», в якій вона дає відповідь тим, хто звинувачує Іслам у прихильності до пристрастей. Вона каже:

«Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) протягом всієї своєї молодості, в якій сила пристрасті була найсильнішою; разом з тим, що він жив у такому суспільстві, як суспільство арабів, в якому шлюб, як інститут суспільства, був практично загублений; багатоженство було нормою; розлучення було максимально легким – був одружений лише на одній жінці,

Хадіджі (хай буде задоволений нею Аллах). Вона була набагато старшою за нього. Він «упустив» всі ці двадцять п'ять років, одружившись лише на одній коханій дружині, і одружився вдруге тільки лише після смерті Хадіджі, коли йому виповнилося п'ятдесят років. У кожного з його (мир йому і благословення Аллаха) одружень була громадська чи політична причина. Тому що він (мир йому і благословення Аллаха) прагнув, одружившись на цих чистих жінках, надати їм шану богобоязливістю або ж встановити близькі взаємини з іншими родами або племенами

для того, щоб відкрити новий шлях для поширення Ісламу. Крім Аїші (хай буде вдоволеній нею Аллах), всі його дружини не були незайманими, молодими або красивими. Так чи був він (мир йому і благословення Аллаха) страстолюбивою людиною?

Він був людиною, а не Богом. Одним із мотивів, які спонукали його до нового шлюбу, було бажання продовження роду, так як діти, яких народила йому Хадіджа (хай буде задоволений нею Аллах), померли ще в дитинстві. І в нього (мир йому і благословення Аллаха) не було великих можливостей, щоб взяти

на свою відповідальність тягар великої родини. Але, незважаючи на все це, він (мир йому і благословення Аллаха) завжди дотримувався шляху повної рівності до всіх своїх дружин і ніколи не вдавався до використання права розлучитися з ними. Він повністю слідував шляху давніх пророків (мир їм усім) – таких, як Муса та інші – яких ніхто не міг дорікнути багатоженством. Можливо, причина цього криється в тому, що ми досі не знаємо деталі їх повсякденного життя, але знаємо все про сімейне життя Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха)».

Воістину, шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вважається найвеличнішою особистістю, яку знала історія; яка залишила великий і дієвий слід у зміні Світу. За свідченням неупереджених фахівців з числа немусульман і тих, хто заглибився у вивчення життєпису Пророка (мир йому і благословення Аллаха); тих, які поглянули на глибину його Послання (мир йому і благословення Аллаха), поширення і впливу – сказали, що Істину підтвердили навіть вороги Ісламу. Макл Харт у своїй книзі «100 найвпливовіших людей в історії», сказав:

«Те, що Мухаммад стоїть на першому місці в моєму переліку найвпливовіших історичних осіб, може здивувати одних читачів, а у інших викличе заперечення. Однак, це єдина людина в історії, чия діяльність була надзвичайно успішною і в релігійній, і у світській областях».

Це те, що ми спостерігаємо навколо себе – швидкість поширення його заклику і прихильність його послідовників його законам; витрачання найдорожчого на шляху поширення його Сунни (мир йому і благословення Аллаха). Як багато людей увійшло в його

релігію і як мало з неї вийшло! Бо Істина, якщо хоча б трохи торкнулася серця і увійшла в душу, то вже не вийде звідти. Наприклад, після прийняття Ісламу єфіопцем Білялем, його почали бити батогами, ставити великий камінь йому на груди, тягнути по розпеченій долині Мекки обличчям вниз, щоб він відмовився від своєї релігії. Але всі ці муки лише додали йому твердості й непохитності. Він продовжив повторювати його вічні слова: «Єдиний, Єдиний ...».

Са`д ібн Абу Ваккас був людиною, котра виявляла благодіяння до своєї матері. Але

коли він прийняв Іслам, його мати сказала: «Я не буду ні їсти, ні пити, поки не помру. Після цього тебе зганьблять, сказавши: «Вбивце своєї матері!». На що Са`д сказав: «Не роби цього, мамо! Бо, воістину, я не ніколи не залишу свою релігію». Після цього вона провела день без їжі, виявляючи надзвичайні зусилля. А потім провела ще один день і ніч без їжі. І це було дуже складно для неї. Коли ж я це побачив, то сказав: «Знай, клянусь Аллахом, мамо! Якби у тебе було сто душ, які виходили б одна за одною, то я б не залишив свою релігію: якщо бажаєш – їж, а якщо бажаєш

– не їж». Коли вона побачила це, то почала знову їсти.

Ставлення Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) до його дружин

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) та відпочинок у сімейному колі

Іслам вказує мусульманину на необхідність віддавати душі її право в дозволеному відпочинку, який знаходиться в рамках Шаріату, щоб віддалитися від лінощів і мати можливість продовжити свій шлях до Всевишнього Аллаха з новою старанністю і силами. Пророк

(мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Давайте серцям іноді відпочивати»[\[31\]](#).

Але необхідною умовою цього є не переступати межу дозволених розваг або будь-чого іншого. Бо, в такому разі, життя мусульманина перетвориться на непотрібну забаву і раб забуде те, для чого він був створений. Сподвижники Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) на початку його заклику були переконані, що Іслам це релігія черствості, яка не визнає відпочинку і дозволених розваг. Ханзала ібн Хузейм аль-Ханафі сказав:

«Мене зустрів Абу Бакр і запитав: «Як ти, Ханзалья?». Я відповів: «Ханзалья скоїв лицемірство!». Він сказав: «Преславен Аллах! Ти що говориш!?!». Я відповів: «Ми сидимо поруч з Посланцем Аллаха, він нам нагадує про Вогонь і Рай і ось, ми вже ніби бачимо все на власні очі... Але як тільки ми виходимо від Посланця Аллаха, починаємо займатися дружинами, дітьми, майном... І тоді багато чого ми забуваємо!». Абу Бакр сказав: «Клянуся Аллахом, з нами відбувається схоже!». І тоді ми обидва, я і Абу Бакр, вирушили до Посланця Аллаха, і ось, увійшли до нього. Я сказав: «Ханзалья скоїв

лицемірство, Посланець Аллаха!».

І Посланець Аллаха запитав: «Що таке?». **Я пояснив:** «Посланець Аллаха, ми сидимо поруч з тобою і ти нам нагадуєш про Вогонь і Рай і ось, ми вже ніби бачимо все на власні очі... Але як тільки ми виходимо від тебе, починаємо займатися дружинами, дітьми, майном... І тоді багато чого ми забуваємо!». **Тоді Посланець Аллаха сказав:** «Клянуся Тим, в Руці Якого моя душа! Якби ви постійно були такими ж, як у мене і згадували Аллаха, то з вами віталися б за руки янголи на ліжках ваших, та на шляхах ваших... Але, все ж, Ханзале, годину згадування Аллаха і

годину відпочинку». Він повторив це тричі»[\[32\]](#).

Але цей погляд було змінено, коли Іслам зробив відпочинок з дружиною і принесення їй радощів й щастя – частиною релігії. І це не дивно, бо релігія є всеохоплюючою: для тіла, душі й розуму. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Все, що бере початок не від згадування Аллаха – забава й гра, окрім чотирьох речей: забава чоловіка зі своєю дружиною; виховання свого коня; переміщення між цілями і навчання плаванню»[\[33\]](#).

Так само цей погляд було змінено тим, що передає Джабір ібн Самура: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не йшов з місця виконання своєї ранкової або обідньої молитви доти, поки не вставало сонце. А коли сходило сонце, він вставав. Вони розмовляли й згадували часи невігластва, сміючись і посміхаючись» [34].

І не лише це. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) наполягав на обов'язковості віддавати душі її право на розвагу та відпочинок. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав Абдуллаху ібн

Умару (хай буде задоволений Аллах ними обома):

«Абдуллах, мені повідомили, що ти постиш вдень і молишся ночами». Я сказав: «Так, Посланець Аллаха». Він сказав: «Не роби так, але постуй і розговляйся, молись ночами й спи. Бо, воістину, у твого тіла є на тебе право, і у очей твоїх є на тебе право, і у дружини твоєї є на тебе право, і у гостя твого є на тебе право»[\[35\]](#).

1. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) відпочивав зі своїми дружинами

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) постійно піклувався про відпочинок зі своїми дружинами, щоб внести радість і щастя в сімейну атмосферу. Він використовував кожную слушну можливість, що б розвеселити і відвести смуток і нудьгу від своїх дружин. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах), дружина Пророка (мир йому і благословення Аллаха), сказала:

«У день свята ефіопи грали в мечеті і я спостерігала, поклавши підборіддя на плече Пророка (мир йому і благословення Аллаха), до тих пір, поки мені самій не набридло» [\[36\]](#).

**2. Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) не
звертав уваги на незначні
помилки задля досягнення
щастя своїх дружин**

Пророка (мир йому і благословення Аллаха) навчив Сам Госоподь і він (мир йому і благословення Аллаха) чудово навчився! Його природною рисою було те, що він не звертався до людей тими словами, які були їм неприємні. Він (мир йому і благословення Аллаха) закривав очі на незначні помилки в деяких питаннях, які допускали його дружини. А особливо в тому, в

чому не було ніякого порушення Законів Аллаха. Все це він робив задля того, щоб не поранити їх почуття. Значення терміна «намагатися не помічати» – це прояв байдужості разом зі знанням про те, чого ти намагаєшся не помічати. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах), дружина Пророка (мир йому і благословення Аллаха), сказала:

«Одного разу Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) увійшов до мене в той час, коли у мене знаходилися дві дівчинки, які грали на бубні. Потім увійшов Абу Бакр (хай буде вдоволений ним Аллах) і

різко запитав мене: «Дудка шайтана в будинку Пророка?!». Тоді Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повернувся до нього і сказав: «Залиш їх, Абу Бакре, адже це – дні свята»[\[37\]](#).

Так само Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) сказала: «Пророк (мир йому і благословення Аллаха) прикривав мене від чужих очей, коли я дивилася на ефіопів, які грали списками поряд з мечеттю, коли ж Умар почав зупиняти їх, Пророк хай буде вдоволеній нею Аллах) сказав: «Залиш їх, тому що сини

Арфіда знаходяться під моїм захистом!»[38].

3. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і досягнення щастя його дружин

Однією з ознак любові, щирої дружби і емоційного спокою є пошук всього того, що приносить радість тому, кого ти любиш.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) постійно дбав про те, що доставляє радість його дружинам. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала, що вона грала в ляльки у присутності Посланця Аллаха

(мир йому і благословення Аллаха). Аїша сказала: «До мене приходили мої подружки, які ховалися в будинку від Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), а Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) посилав їх до мене» [\[39\]](#).

4. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і жарти зі своїми дружинами

В ісламських настановах міститься те, що виправляє душу й тіло, а так само те, що виправляє душу і вносить до неї радість і щастя. Посланець

Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не ставився недбало до цього питання і віддавав йому його право, піклуючись про нього. Він (мир йому і благословення Аллаха) жартував зі своїми сподвижниками і зі своїми дружинами, не кажучи при цьому нічого, окрім правди. Загальновідомо, що душа любить жарти, так як вони відводять нудьгу і лінощі. За умови, що вони відповідають правилам Шаріату: в них немає брехні і нікому не завдається шкода. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повернувся з Баки додому. Того дня я скаржилася на головний біль. Я сказала: «Моя голова!» – голосила вона. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Я тут, заспокойся, Аїшо. У мене теж болить голова». Він присів поруч з нею, повернувшись, ласкаво запитав: «Не хотіла б ти померти раніше за мене? Я б поховав тебе і помолився б за тебе». Аїша відповіла йому: «Клянусь Аллахом, ти б все це зробив, а потім повернувся б додому і проводив би ночі зі своїми дружинами!». Посланець Аллаха (мир йому і благословення

Аллаха) посміхнувся і пішов спати, скаржачись на головний біль»[\[40\]](#).

5. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і розваги зі своїми дружинами

Життя Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не було позбавлено того, що розслабляє душу. Він (мир йому і благословення Аллаха) виходив і гуляв зі своїми дружинами.

Важливість донесення Послання і керівництво Уммою не відволікало його (мир йому і благословення Аллаха) від

турботи про цю сторону відпочинку. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) розповідає нам про одну з її подорожей з Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), якщо приходив вночі, то приходив до Аїші і розмовляв з нею...»[\[41\]](#).

6. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і сміх над жартами своїх дружин

Сміх – природний прояв людини. І у нього є своє місце в ісламських

настановах. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Усмішка в обличчя твого брата – милостиня»[\[42\]](#).

Такою ми пізнали нашу релігію: мусульманину личить бути привітним і не хмуритись. Від похмурості обличчя страждають оточуючі. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) посміхався і закликав посміхатися інших, щоб прибрати похмурість з тих, хто сидить поруч з ним і поширити атмосферу привітності і радості. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не нехтуйте нічим із добра, й навіть тим, щоб зустріти свого брата з привітним обличчям».

7. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і розповсюдження духу радості серед своїх дружин

Природно, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив жартувати зі своїми супутниками. Також його дружини отримували належну частину його привітності, м'якості і жартів, щоб відвести від них нудьгу і внести радість у їхні душі. Аїша (хай

буде вдоволений нею Аллах)
сказала:

«Я принесла Пророку (мир йому і благословення Аллаха) хазіру[43]. У той момент Савда перебувала у Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Я сказала їй: «Їж». Вона відмовилася. Я сказала: «Ти обов'язково скуштуєш, або я вимажу твоє обличчя». Вона відмовилася. Тоді я поклала свої руки в хазіру і забруднила нею її обличчя. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) розсміявся, втягнув свою ногу і сказав Савді: «А ти вимаж її обличчя». Тоді вона забруднила

моє обличчя. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) знову розсміявся. Повз нас проходив Умар. Він звернувся: «Рабе Аллаха! Рабе Аллаха!». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) подумав, що він зараз увійде. Тоді він (мир йому і благословення Аллаха) сказав Аїші і Савді, щоб вони вимили свої обличчя. Аїша сказала: «Після цього я продовжувала поважати Умара через повагу Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) до нього» [44].

8. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і

благословення Аллаха) і його участь у урочистих подіях людей

Однією з його мудростей (мир йому і благословення Аллаха) було те, що він брав участь у важливих подіях кожної людини, якщо це не спричиняло шаріатського порушення. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець (мир йому і благословення Аллаха) повернувся з битви при Табуці або Хайбарі. Завіса закривала невелике приміщення в будинку. Подув вітер і підняв завісу,

відкриваючи деякі ляльки, з яким грала Аїша. Він сказав: «Що це, Аїшо?». Вона сказала: «Мої доньки». Серед них він побачив коня з крилами зі шкіри. Він сказав: «А що це таке, що я бачу серед них?». Вона сказала: «Кінь». Він сказав: «Що це у нього?». Вона сказала: «Крила». Він сказав: «Кінь з крилами?». Вона сказала: «Хіба ти не чув, що у Сулеймана був кінь з крилами», сказала вона. Тоді Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) посміхнувся так широко, що я могла бачити його корінні зуби»[\[45\]](#).

9. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) радіє з радощів своїх дружин

Приносити щастя і радість своїм дружинам – ознака благодійності чоловіка по відношенню до них. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був найпершим, хто прагнув до цього. Аїша, мати правовірних (хай буде задоволений е Аллах), сказала:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сидів. Щойно ми почули шум і голоси хлопчиків. Він встав і побачив танцюючу ефіопку, а навколо неї

– хлопчиків. Він покликав мене: «Аїшо, йди сюди, дивись». Я підійшла, торкнулася підборіддям його плеча і почала дивитися на неї. Він запитав мене: «Не надивилася?». Я відповіла: «Ні», щоб побачити, як ставиться до мене Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Як раптом піднявся Умар і люди розбіглися від неї. Він сказав: «Відійдіть і залиште її». Аїша сказала: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, я бачу шайтанів з числа джинів і людей, які тікають від Умара». Вона сказала: «Тоді я перестала дивитися» [\[46\]](#).

10. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) радує дружин своєю присутністю

Звичайною справою для Пророка (мир йому і благословення Аллаха) було розмовляти з його дружинами і приносити їм радість, за допомогою якої відбувалося очищення їх сердець від повсякденних труднощів. Все це залишило величезний слід у збільшенні згуртування, взаємозв'язку і посиленні уз любові.

Сафія бинт Хуей (хай буде задоволений їй Аллаха), дружина

Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), сказала:

«Пророк здійснював ітікаф протягом останніх десяти днів місяця Рамадан і в одну з ночей я пішла відвідати його, коли його дружини були з ним. Я поговорила з ним протягом однієї години, потім встала, щоб піти і він сказав: «Не квапся, я піду з тобою». Він встав, щоб проводити мене». Вона жила в будинку Усами ібн Зейда. Потім вони дійшли до двері мечеті, яка була поряд з дверима Умм Саями. У цей час два чоловіки з ансарів проходили повз Пророка (мир йому і благословення Аллаха),

вони поспішили піти. Пророк сказав: «Почекайте! Це – моя дружина, Сафія бинт Хуей». Вони сказали: «Преславен Аллах, Посланець Аллаха!». Він сказав: «Воістину, диявол рухається всередині людини так само, як рухається кров. І я злякався, щоб він не вніс якесь зло у ваші серця». Або він сказав: «Щось у ваші серця»[47].

11. Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прояв почуттів до своїх дружин

Іслам враховує різні людські почуття з якими Аллах створив

людину. І одним з цих почуттів є почуття між чоловіком і жінкою. Тому враховується статеве потяг, що він є природним проявом, який потрібно задовольнити, а не пригнічувати. Навпаки, людина підноситься за допомогою його правильного задоволення. Це не просто пристрасть або низький тваринний інстинкт. Саме тому його задоволення відбувається за допомогою укладання шлюбу, який виховується на чистоті і цнотливості і веде до душевного спокою, заспокоєння почуттів і забезпечує права обох сторін.

Аллах Всевишній говорить:

«Серед Його знамень – те, що Він створив вам дружин із вас самих, щоб ви знаходили в них спокій, і встановив між вами любов і милосердя»

(Коран, 30:21)

Тому Іслам закликає своїх послідовників до ранніх шлюбів, при наявності на це можливості і очевидності причин. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Молоді люди! Якщо хтось з вас здатний вступити в шлюб, то нехай одружеться, тому що це допоможе йому відводити свій погляд і уникати розпусти. А той,

хто не здатний вступити в шлюб, нехай постить, тому що так він зможе придушити бажання»[\[48\]](#).

Він (мир йому і благословення Аллаха) застеріг від чернецтва, відмови від благ цього світу і відмови одруження. Передається від Анаса (хай буде вдоволений ним Аллах), що він сказав:

«Одного разу до будинків дружин Пророка (мир йому і благословення Аллаха) прийшли три людини, які стали розпитувати про те, як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) поклоняється Аллаху, а коли їм розповіли про це, вони,

напевно, подумали, що це не так вже й багато, **сказали:** «Як далеко нам до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) якому прощені як минулі його гріхи, так і майбутні!». **Потім один з них сказав:** «Щодо мене, то я буду молитися кожен ніч безперервно». **Інший сказав:** «А я стану постійно дотримуватися посту». **Третій сказав:** «А я буду цуратися жінок і ніколи не одружуся». Через деякий час до них підійшов Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і сказав: «Так це ви говорили так-то й так-то? Клянусь Аллахом, я більше вас боюся Аллаха і більше вас боюся Його,

проте в деякі дні я пощуся, а в інші не роблю цього, я молюся ночами і сплю, а також одружуюся на жінках, а той, хто не бажає слідувати моїй Сунні, не має до мене відношення!» [\[49\]](#).

Іслам підніс почуття між чоловіком і жінкою так, що зробив це поклонінням, за яке винагороджується мусульманин так само, як винагороджується за виконання іншого добра.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Навіть статевий зв'язок є милостинею». [Сподвижники запитали:](#) «Посланець Аллаха,

невже, якщо хтось з нас буде задовольняти свою пристрасть, йому за це буде нагорода?». **На що Пророк відповів:** «Як ви думаєте, якщо б людина зробила це забороненим чином, був би на ньому за це гріх? Так саме, якщо вона здійснить це дозволеним способом, йому буде нагорода» [\[50\]](#).

Віруючий прагне належним чином виконувати цю сторону, враховуючи її величезну важливість у житті мусульманина, щоб при її задоволенні він став душевно стійким і спокійним, а потім приступив до виконання

поклоніння, будучи в ясному розумі і із заспокоєним серцем.

Далі ми наведемо деякі приклади чутливості з життя Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) по відношенню до його дружин:

- Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і неприпустимість зради своїм дружинам

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був прикладом для наслідування в цнотливості. Він роз'яснив мусульманину, як йому слід чинити, коли до нього приходять

шайтан і закликає до вчинення гідоти. Джабір бін Абдуллах (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось із вас побачить жінку, яка йому сподобається, то нехай прийде до своєї дружини. Бо, воістину, з нею йому буде те ж саме, що і з тою, яка йому сподобалася» [\[51\]](#).

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і туга за своїм дружинам

Швидкість повернення людини з подорожі до своєї сім'ї є доказом

його любові до них і туги за ними. Так само в цьому є безліч явних користей: душевне і чуттєве заспокоєння. Саме тому повчання Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) в цьому питанні було яким. Він сказав:

«Подорож є частиною того, що доставляє муки, тому що кожного з вас воно позбавляє можливості повною мірою насолоджуватися їжею, питвом і сном, і тому нехай поспішить повернутися до своєї сім'ї той з вас, хто досягне мети своєї подорожі» [\[52\]](#).

**• Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і**

благословення Аллаха) і
зміцнення любові й
прихильності до своїх дружин

У кожного подарунка є свій ступінь. Його цінність збільшується, якщо тобі його подарував той, хто є тобі важливим. Саме тому настанови Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) були ясними, коли він сказав:

«Даруйте один одному подарунки. Це видаляє ненависть з грудей. І нехай сусідка не нехтує тим, щоб піднести своїй сусідці хоча б маленьку баранячу кістку»[\[53\]](#).

Все це для того, щоб започаткувати любов і видалити те, до чого може прив'язатися душа, з числа речей, які псують спільне подружнє життя.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заповів дарувати подарунки тим, кого ми любимо. Він сказав:

«Якщо хтось з вас повертається з подорожі, то нехай повернеться до своєї сім'ї з подарунком» [\[54\]](#).

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і оберігання поглядів своїх дружин

Оберігання свого статевого органу і обмеження в цьому своїми дружинами – ознака сильної особистості. Шайтан прагне звабити серце такої особистості і слідує за нею по п'ятах. Він закликає людей здійснювати перелюб. Бо очі здійснюють перелюб, і їх перелюбом є погляд. І вуха чинять перелюб, і їх перелюбом є слух. І язик чинить перелюб, і її перелюбом є слова. І рука чинить перелюб, і її перелюбом є дотик. І нога чинить перелюб, і її перелюбом є хода. Серце пристрасно бажає, а статевий орган або підтверджує це, або спростовує. Про це нам повідомив

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). У цьому він був для нас прикладом. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Коли віруючі жінки переселилися до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), їх випробовували у відповідності зі словами Аллаха:

«О Пророче! Коли прийдуть до тебе віруючі жінки й заприсягнуть у тому, що не будуть поклонятися нікому, окрім Аллаха, що не будуть красти, чинити перелюб, вбивати своїх дітей, мати дітей від інших,

уперто триматися брехні, та що не будуть чинити тобі непослух, коли закликаєш ти їх до заохочуваного – то прийми клятву їхню та проси для них прощення в Аллаха. Воістину, Аллах – Прощаючий, Милосердний»

(Коран, 60:12)

Аїша сказала: «Ті з віруючих жінок, які погоджувалися з цим, проходили випробування, і коли жінки погодились, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Йдіть, тому що ви дали свою присягу». Ні, клянусь Аллахом, рука Посланця Аллаха (мир йому і благословення

Аллаха) ніколи не торкалася руки сторонньої жінки, вони давали присягу тільки на словах». І Аїша сказала: «Клянуся Аллахом, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) брав клятву у жінок, тільки так, як наказав Аллах, і рука Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) ніколи не торкалася когось зі сторонніх жінок. Коли він брав з них присягу, він казав: «Я прийняв вашу присягу словесно»[55].

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і

Відкритий прояв любові до своїх дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не вважав негожим відкрито виявляти любов до своїх дружин. Більше того, він вважав це найвищою моральністю, найкращим спільним життям і дружбою. І особливо те, що він був посланий в доісламське суспільство, в якому для жінки не було місця. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) сказала:

«Я ревнувала Пророка тільки до Хадіджи, яку я не застала. Коли Пророк (мир йому і

благословення Аллаха) різав барана, він, іноді, говорив: «Відправте це друзям Хадіджи!». Одного разу я не витримала і вигукнула: «Знову Хадіджа?!» Пророку це дуже не сподобалось і він сказав: «Я був наділений любов'ю до неї»[\[56\]](#).

Так само від Аїші (хай буде задоволений нею Аллах) передається, що вона сказала:

«Пророк (мир йому і благословення Аллаха) згадував Хадіджу найкращими словами». Вона сказала: «Якось раз я приревнувала і сказала: «Як часто ти її згадуєш! Тоді як Аллах

замінив її тобі кращою за неї». **Він відповів:** «Аллах не замінив мені кращою за неї: вона увірувала в мене, коли люди проявили невір`я. Вона повірила мені, коли люди звинуватили мене у брехні. Вона допомогла мені грошима, коли люди відмовились від мене. Аллах дарував мені від неї дітей, не давши дітей від інших жінок» [\[57\]](#).

**• Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) і
чистота в подружньому житті**

Ісламські настанови вказують на те, що Всевишній Аллах –

красивий і любить все красиве;
щедрий і любить щедрість;
пречистий й любить чистоту. Як
нам про це повідомив Посланець
Аллаха (мир йому і благословення
Аллаха). Це – наказ
мусульманину, щоб він завжди
був у найкращому і
найкрасивішому вигляді серед
людей. А особливо, зі своїми
дружинами. Саме тому Пророк
(мир йому і благословення
Аллаха) наказав піклуватися про
цю сторону. Він (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось із вас був у
близькості зі своєю дружиною і
захотів знову повторити, то нехай

зробить перед цим мале омовіння»[\[58\]](#). А також сказав: «Це приємніше та чище»[\[59\]](#).

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і врахування почуттів своїх дружин

Подружнє життя – це дія, в якій беруть участь обидві людини. Необхідно дотримуватися гармонії і згоди поміж собою, щоб досягти шаріатської мети: цнотливості й потомства. Тому шаріатська настанова в цьому питанні була ясною: Пророк (мир йому і благословення Аллаха)

заборонив зближатися з дружиною без попередніх пестощів. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не вступай з нею в статеву близькість, поки до неї не прийде така ж пристрасть, яка прийшла до тебе, щоб ти не закінчив раніше за неї». Я сказав: «Я теж маю так чинити?». Він сказав: «Так. Роби так, поки не побачиш, що до неї прийшло те ж, що прийшло до тебе, а потім починай» [\[60\]](#).

Він (мир йому і благословення Аллаха) особливо звертав увагу і закликав дбати про те, щоб

дружина отримала таке ж задоволення, як і чоловік. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось з вас вступає в статеву близькість зі своєю дружиною, то хай робить це найкращим чином. А якщо він задовольнить свою потребу до того, як вона задовольнить свою, то нехай не квапить її, щоб вона відправила свою потребу» [\[61\]](#).

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прояв любові до своїх дружин

Справжня любов це така любов, яка супроводжує людину у всіх її ситуаціях. Вона не змінюється зі зміною стану або часу. Таким було ставлення Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) до своїх дружин. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Коли у мене були місячні, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) пестив мене. Він просовував свою голову з мечеті, коли проводив там ітікаф, а я мила її, коли у мене були місячні»[\[62\]](#).

**• Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) і
приховування секретів своїх
дружин**

Воістину, подружнє життя і її приховані сторони – це секрет з секретів, до збереження яких закликає Шаріат. Особливо до їх нерозповсюдження. Бо це призводить до безсоромності і падіння моральності. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«У найгіршому становищі з людей в Судний День перед Аллахом буде такий чоловік, який

мав близькість зі своєю дружиною, після чого поширював її секрет» [63].

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і балування своїх дружин

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був людиною з м'якими почуттями. Він говорив своїм дружинам слова, що вказують на любов і м'якість і називав кожна тим ім'ям, яке вона любила.

Наприклад, він (мир йому і благословення Аллаха) називав Аїшу: «Рум`янощока!». І виявляв

неабияку м'якість, іноді називаючи їх зменшувально-пестливими іменами, щоб пояснити їм те, що відчуває його серце. Він (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «О, Аїш ...»[64].

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і близькість до своїх дружин, навіть у стані особливих жіночих днів

Навіть у стані, коли у жінки є шаріатський наказ залишити певні види поклоніння, Пророк (мир йому і благословення Аллаха)

сидів, їв і пив зі своїми дружинами, виявляв до них пестощі, але не наближався до статевої близькості. Він це робив, щоб задовольнити їхні почуття, роз'яснити досконалість божественних законів у таких темах і показати, що дозволено чоловікові в подібних випадках, а що – ні. У священній книзі християн все навпаки: жінка в стані місячних описується як «нечиста» і чоловікові наказано віддалятися від неї. Аїша, мати правовірних, сказала:

«Коли у мене починалися місячні, він пестив мене, наказуючи мені одягти ізар, і тільки потім

доторкався. Він володів собою більш, ніж будь-хто з вас»[\[65\]](#).

**• Шляхетний Посланець
Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) і теплі
стосунки зі своїми дружинами**

Воістину, всі вчинки Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) були настановою для його Умми і роз'ясненням реальних питань, в процесі яких мусульмани могли практично застосувати їх у своєму релігійному житті. Пестоці під час місячних його дружин, сон з ними – у всього цього є шаріатські вказівки, які несли в

собі мету роз'яснити чистоту тіла жінки і те, що дозволено в ці дні. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха перебував у моїй кімнаті, коли у мене були місячні, і читав Коран»[\[66\]](#).

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і здійснення повного омовіння зі своєю дружиною

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) постійно дбав про те, щоб радувати своїх дружин у будь-яких ситуаціях – навіть після статевих стосунків,

коли, найчастіше, людина байдужіє. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) здійснював спільне повне омовіння і жартував при цьому зі своєю дружиною. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах), сказала:

«Я і Посланець Аллаха, милися, черпаючи воду з однієї ємності, що стояла між мною і ним, і він обганяв мене, і говорив: «Залиш мені!». А я говорила: «Залиш мені!»[67].

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і цілування своєї дружини

Зігрівання почуттів – запорука тривалості подружнього життя, після успіху, яким наділяє лише Аллах. Так, за допомогою простих вчинків і слів можна домогтися любові своєї дружини і запалити пекуче бажання, яке стане запорукою душевного заспокоєння. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) дбав про ці прості питання і не залишав їх без уваги. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах), сказала:

«Пророк (мир йому і благословення Аллаха) нахилився для того, щоб поцілувати мене. А я сказала: «Воістину, я пощуся».

Він відповів: «І я пощуся». А потім поцілував мене» [68].

• Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і людська сторона у взаєминах зі своїми дружинами

• Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) – людина, як і решта людей. Йому було дано перевагу з причини пророчої місії та її донесення. Він був посланий до людей, щоб вивести їх із поклоніння рабам до поклоніння Господу рабів; і щоб довести до них Закони Аллаха, а це – велика пошана, яку Аллах дає, кому

забажає. **Аллах Всевишній**
говорить:

«Скажи: «Воістину, я – така сама людина, як і ви. Тільки відкрито мені, що Бог ваш – Бог єдиний. І хто сподівається на зустріч із Господом своїм, то нехай робить добрі справи й не додає Господу своєму рівного в поклонінні»

(Коран, 18:110)

- У пророка не було ніяких якостей божественності. Так, він не знав нічого із прихованого, не приносив користь чи шкоду і не розпоряджався чимось у бутті.

Аллах Всевишній говорить:

«Скажи: «Я не маю влади зробити собі добро чи заподіяти шкоду, хіба що побажає цього Аллах. Якби я знав потаємне, то примножив би собі добро, а зло не торкнулося б мене. Воістину, я – застерігач і добрий вісник для віруючих людей»

(Коран, 7:188)

- Незважаючи на високий ступінь і пошану, він (мир йому і благословення Аллаха) не бажав, щоб його ставили на іншу ступінь, окрім ступеня поклоніння Всевишньому Аллаху, для якої його обрав Аллах і вшанував цим. Тому він (мир йому і

благословення Аллаха) сказав:
«Не прославляйте мене в
вихвалянні подібно тому, як
християни вихваляють сина
Мар`ям. Я – лише раб. Називайте
мене – «Раб Аллаха і Його
Посланець»[69].

- Таким чином, його (мир йому і
благословення Аллаха) відмінні
риси – людські, і він (мир йому і
благословення Аллаха) ні був
вічним в цьому житті. **Всевишній
Аллах каже:**

«Мухаммад – лише Посланець.
Були посланці й до нього. Невже,
якщо він помре чи його буде
вбито, відступите ви? А хто

відступить , той ніяк не зможе зашкодити Аллаху. Аллах же винагородить вдячних!»

(Коран, 3:144)

- Пророка (мир йому і благословення Аллаха) спіткало те, що спіткало й інших людей: він хворів, слабшав, лікувався. Абдуллах ібн Масуд (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Одного разу я зайшов до Пророка (мир йому і благословення Аллаха), якого спіткала сильна гарячка, і сказав йому: «Яка у тебе сильна гарячка!». Я запитав: «Це тому, що для тебе призначена подвійна

нагорода?». Він сказав: «Так, і кожного мусульманина, який буде відчувати страждання, Аллах обов'язково звільнить від тягаря його гріхів подібно до того, як дерево звільняється від свого листя»[\[70\]](#).

Примітка: Слова «Це тому, що для тебе призначена подвійна нагорода» роз'яснюються хадисом від Са`да ібн Абу Ваккаса (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Я запитав Посланця Аллаха: «Які люди більше за всіх піддаються випробуванням?». Він відповів: «Пророки, а потім їм

подібні. Людина буде випробувана своєю релігією, і якщо вона буде стійкою, посиляться її труднощі, якщо ж вона виявить слабкість, то буде випробувана в міру своєї релігії»[71].

- Він любив і ненавидів. Умар ібн аль-Хаттаб (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Якось до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) прийшов чоловік і сказав: «У мене нічого немає, що б залишити тобі під заставу. Але я прошу тебе дати нам в борг, поки у нас не з'явиться якесь майно, що б ми дали тобі». Умар ібн аль-Хаттаб сказав:

«Посланець Аллаха! Хай будуть мої батько й мати викупом за тебе! Аллах тебе не зобов'язав робити це. Ти віддав все, що було в тебе. І якщо у тебе нічого немає, то ти не зобов'язаний робити цього». Потім Умар сказав:

«Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не сподобалися слова Умара». І якщо йому щось не подобалося, то це було видно по його обличчю.

Потім встав чоловік із числа ансарів і сказав: «Хай будуть мої батько й мати викупом за тебе! Дай і не бійся збіднення!».

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Саме це мені було наказано» [\[72\]](#).

• Він радів і засмучувався. Коли помер його син Ібрагім, він (мир йому і благословення Аллаха) плакав за ним. З його очей полилися сльози, а Абдуррахман ібн Ауф (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «І ти теж плачеш, Посланець Аллаха?». На це Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «О Ібн Ауф, воістину, це – прояв співчуття!» - а потім він (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, очі плачуть, а серце сумує, але ми говоримо лише те, що завгодно нашому Господу! Воістину, ми засмучені розлукою з тобою, Ібрагіме!» [\[73\]](#).

• Він плакав і сміявся. Усама ібн Зейд (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Одного разу один із синів доньки Пророка (мир йому і благословення Аллаха) був при смерті. Вона попрохала, щоб він прийшов до неї. А він (мир йому і благословення Аллаха) відправив їй такі слова: Воістину, Аллах бере і Йому належить те, що Він дав. Все у Нього – до певного строку. Накажіть їй, хай виявляє терпіння і вдоволення». Але вона послала за ним знову (мир йому і благословення Аллаха). Після чого Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) підвівся. Разом з ним підвівся я, Муаз ібн Джабаль,

Убей ібн Ка`аб і Убада ібн Самит. Коли ми увійшли, то Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) передали малюка, коли душа вже тремтіла в його грудях. Він сказав: «Я вважаю, що він сказав: «Вона нібито звільнилася». Він сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заплакав. А Убада ібн Самит сказав йому: «Що це, Посланець Аллаха?». Він відповів: «Це – милість, яку Аллах зробив в нащадках Адама. І Аллах помилує тільки милостивих Своїх рабів»[\[74\]](#).

- Йому приносили щастя й біль. Джа`фар ібн Абу Таліб (хай буде

вдоволений ним Аллах) розповів свою історію повернення з Ефіопії:

«Ми йшли, поки не дійшли до Медіни. Мене зустрів Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), обійняв, а потім сказав: «Я не знаю, чому я радію більше: відкриттю Хейбара або поверненню Джа`фара». Ця подія співпала з відкриттям Хейбара»[\[75\]](#).

- Він помилявся і забував. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) забув в одній зі своїх молитов і йому нагадали про це. Абдуллах ібн Умар (нехай буде

Аллах задоволений ним і його батьком) сказав:

«Пророк (мир йому і благословення Аллаха), здійснюючи один з денних намазів (тобто денну молитву Зугр або передвечірню молитву 'Аср), зробив всього два рак'ата.

Зуль-Йадейн сказав йому:

«Посланець Аллаха! Ти забув або молитва стала коротше?». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Я нічого не забув і молитва не стала коротшою». Але Зуль-Йадейн сказав: «Ні, ти справді зробив лише два рака'ата». Пророк (мир йому і благословення Аллаха)

повернувся до молільників і запитав: «Чи так все, як сказав Зуль-Йадейн?». Вони відповіли: «Так». Після чого він (мир йому і благословення Аллаха) зробив такбір і два земні поклони» [76].

- Він не був безгрішним в його людських взаєминах або питаннях, що стосуються цього життя. Але він (мир йому і благословення Аллаха) був безгрішним в донесенні Одкровення, яке Аллах наказав йому донести. Одного разу Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) проходив повз пальми. Побачивши, як люди запилюють пальми, він сказав їм,

що в цьому немає потреби. І вони залишили цю справу, тобто запилення пальм. Однак, пальми після цього зіпсувались. Потім пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав їм: «Воістину, це – лише припущення. Якщо це вам допоможе, то робіть так. Бо, воістину, я - лише людина, як і ви: припущення може помилятися або говорити правду. Але, в тому, що я вам кажу «Сказав Аллах», я не брешу на Аллаха»[\[77\]](#).

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) залишався людиною у взаєминах з іншими людьми. Він сказав :

«О Аллах! Воістину, Мухаммад – лише людина. Може гніватися, як гніваються люди. Я уклав з Тобою заповіт, який прошу Тебе не порушувати: будь-який віруючий, якому я заподіяв страждання, образив чи вдарив – зроби це для нього спокутою і наближенням, за допомогою якого ти наблизити його до себе в Судний День»[\[78\]](#).

- Він був людиною в застосуванні законів Аллаха. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Я – лише людина. І ви звертаєтеся до мене за вирішенням спірних питань. Можливо, хтось із вас буде більш

красномовним у своїх доказах, аніж інший, і я розсуджу на його користь відповідно до того, що почув. Тож нехай той, кому я відсудив щось з права його брата, не бере його. Бо, воістину, я відділю йому шматок з Вогню»[\[79\]](#).

- Пророк (мир йому і благословення Аллаха) залишався людиною в його громадському житті: він одружувався на жінках і хотів мати нащадків. Його позиція – це позиція пророків, які були до нього. [Всевишній Аллах каже:](#)

«Ми відсилали посланців раніше за тебе й дарували їм дружин і нащадків»

(Коран, 13:38)

**Людська сторона у
взаєминах Шляхетного
Посланця Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) зі
своїми дружинами**

Далі ми розглянемо його людську сторону у взаєминах зі своїми дружинами:

**Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і прощення помилок
його дружин**

Ревнощі – це людське єство.
Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сприймав
їх прояв з боку своїх дружин із
серцевою великодушністю і
виправляв те, що виходило від
них із мудрістю і м'якістю. Анас
ібн Малік (хай буде вдоволений
ним Аллах) сказав:

«Коли Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) був у
однієї з дружин, одна з матерів
правовірних послала тацю з їжею.
І та дружина, у якої перебував
Посланець Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) вдарила
руку слуги так, що страва впала з
його рук і розкололася. Пророк же

(мир йому і благословення Аллаха) підібрав залишки страви і став збирати з них їжу, яка перебувала в цьому посуді, кажучи при цьому:

«Приревнувала ваша мати». (маючи на увазі мати правовірних, тобто одну з дружин)». Потім він (мир йому і благословення Аллаха) попросив слугу почекати, поки принесуть тацю з їжею від тієї дружини, у якої зараз знаходився Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Після чого він (мир йому і благословення Аллаха) відправив цілу тацю тій дружині, таця якої розбилася раніше. А

залишки розбитої страви залишив в будинку тієї, яка її розбила» [\[80\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і виконання обіцянок,
даних своїм дружинам

Тримати дане тобою слово, зберігати любов і не засуджувати за прекрасне – це якості, що вказують на сутність і добрий характер того, хто ними володіє. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Пророк (мир йому і благословення Аллаха) згадував Хадіджу найкращими словами». Вона сказала: «Якось раз я

приревнувала і сказала: «Як часто ти її згадуєш! Тоді як Аллах замінив її тобі кращою за неї».

Він відповів: «Аллах не замінив мені кращою за неї: вона увірувала в мене, коли люди проявили невір'я. Вона повірила мені, коли люди звинуватили мене у брехні. Вона допомогла мені грошима, коли люди відмовились від мене. Аллах дарував мені від неї дітей, не давши дітей від інших жінок» [\[81\]](#).

**Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і м'якість у взаєминах
зі своїми дружинами**

У всьому його житті (мир йому і благословення Аллаха) – до пророчої місії і після неї – він не підіймав руку, щоб ударити жінку, а що вже казати про його дружин! Загальновідомо, що жоден подружній будинок не позбавлений проблем. Також і дома Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не були позбавлені їх. Не дивлячись на це, він не бив жодну зі своїх дружин і не казав на жодну з них поганого слова. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха ніколи в житті не бив жінку».

Це закономірно, адже він був посланий, як милість для Світів. Абдуллах ібн Убейд (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив:

«Коли був вибитий зуб Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і був розсічений його лоб, кров почала текти по його обличчю. Йому сказали:

«Посланець Аллаха! Попрохай Аллаха зіслати на них покарання». А Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, Аллах не послав мене поносити або проклинати, а послав мене як закликаючого і як милість. О

Аллах, прости моєму народові, бо, воістину, вони не знають»[\[82\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і співчуття до своїх
дружин

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був одружений на дев'яточ жінках. У цього були свої причини й мотиви. Деякі з цих причин – милість, співчуття і подяка тому, хто увірував в нього і пішов за ним, зустрічаючи на цьому шляху гоніння і поневіряння. Прикладом цього є його одруження (мир йому і благословення Аллаха) на

Савді бінт Зам`а (хай буде задоволений нею Аллах). Їй було п'ятдесят п'ять років, а йому – п'ятдесят. Жителі Мекки були здивовані цьому шлюбу, адже вона не була красунею і не була предметом інтересу чоловіків. У неї було п'ять дітей. Але вона була людяною. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) одружився на ній через ці якості і через співчуття, виявляючи повагу до неї після її повернення з Ефіопії і після смерті її чоловіка.

Але через деякий час Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) хотів розлучитися з нею, виявляючи до неї милість, аби не

покладати на неї те, що їй не під силу – тобто подружні обов'язки і відповідальність. Коли вона дізналася про це, то сказала Пророку (мир йому і благословення Аллаха):

«Не розлучайся зі мною і збережи мене разом із тобою. А мій день передай Аїші». І тоді був зісланий аят:

«Якщо жінка боїться неприязні чоловіка чи він уникає її, то не буде їм обом гріха, якщо вони полагодились між собою, адже злагода – краща!»

(Коран, 4:128)

Вона (хай буде задоволений нею Аллах) виявила турботу про Аїшу, щоб наблизити дружину до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)» [83].

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і милість до своїх дружин

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) зайшов у мечеть і побачив мотузку, зав'язану між двох стовпів. Тоді він запитав (мир йому і благословення Аллаха): «Що це?». Сказали: «Це мотузка Зейнаб: коли вона втомлюється у

молитві, то тримається за неї». Тоді сказав Пророк (мир йому і благословення Аллаха): «Зніміть її. Якщо хтось з вас втомиться в молитві, то нехай сяде» [\[84\]](#).

Іслам – божественна релігія. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не хотів обтяжувати своїх дружин таким поклонінням, яке їм не під силу, щоб це не викликало наслідки у їх вічному житті. А як же інакше? Адже він (мир йому і благословення Аллаха) сказав одному сподвижнику, який обтяжив себе безліччю поклонінь і відмовився від дозволених насолод цього життя: «Воістину, у

твого ока є право на тебе; і у твого тіла є право на тебе; і у твоєї дружини є право на тебе; і у твого гостя є право на тебе; і у твого друга є право на тебе».

**Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і старання заслужити
прихильність своїх дружин**

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був самою м'якою людиною, а, особливо, до своїх дружин. Він терпляче вислуховував від них погане ставлення, закривав очі на це — терпів і прощав їх помилки, в яких не було шаріатського

порушення. Все це Пророк (мир йому і благословення Аллаха) зустрічав з посмішкою, яка несла в собі любов, прощення і м'якість. Нам слід поміркувати над величиною його м'якості (мир йому і благословення Аллаха) по відношенню до своїх дружин, коли Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) підвищила на нього (мир йому і благословення Аллаха) свій голос в побутовому питанні, яке сталося між ними. Їх почув її батько – Абу Бакр (хай буде вдоволений ним Аллах). Коли він увійшов, то схопив її, щоб провчити. Він сказав: «Що б я більше не чув як ти підвищуєш свій голос на Посланця Аллаха

(мир йому і благословення Аллаха)». Але Пророк (мир йому і благословення Аллаха) став між ними і Абу Бакр (хай буде вдоволений ним Аллах) пішов розгніваним. Коли Абу Бакр вийшов (хай буде вдоволений ним Аллах), Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Подивися, як я тебе захистив від чоловіка». Сказав: «Після цього Абу Бакр почекав декілька днів, а потім попросив дозволу у Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) увійти. Він побачив, що вони вже помирилися. І він (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав їм:

«Візьміть мене до свого перемир'я так само, як ви взяли мене у війну між вами». На що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Ми це вже зробили, вже зробили...»[\[85\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і полегшення для своїх дружин

Шляхом Пророка (мир йому і благословення Аллаха) була взаємодія з людьми за принципом полегшення, м'якості й лагідності.

Від Анаса ібн Маліка (хай буде вдоволений ним Аллах) передається наступне: «Одного

разу бедуїн, зайшовши в мечеть, помочився в ній. Люди почали лаятись на нього, але Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заборонив їм це, а після того, як бедуїн закінчив мочитися, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) наказав принести відро води і вилити на те місце, де він помочився» [\[86\]](#).

Аїша, мати правовірних (хай буде задоволений нею Аллах), сказала про м'якість, лагідність і полегшення благородного Посланця Аллаха по відношенню до його дружин:

«Мені і Хафсі подарували їжу. Того дня ми постили». Одна з них сказала інший: «Чи будеш ти розговлятися?». Та відповіла: «Так». І вони обидві розговілися. Потім до них зайшов Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і одна з них сказала йому: «Посланець Аллаха! Нам піднесли подарунок – ми забажали його скуштувати і розговілися». На що він їм відповів: «Нічого страшного. Постіться інший день замість цього»[87].

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення

Аллаха) і м'якість до своїх дружин

Взяти їжу своєю рукою і пригостити нею свою дружину, напоїти її водою – все це вважається вчинком, що покликаний завоювати її серце. Це доказ твого найкращого ставлення до неї і знак твоєї любові до неї. Більше того, це є милостинею, за яку передбачена нагорода від Аллаха. За допомогою цього зв'язку стає зрозуміло, що є користю цього життя, а що – користю вічного життя. Також за допомогою цього посилюється теплота почуттів і дружина отримує заспокоєння.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав Са`ду ібн Абу Ваккасу:

«За всі свої благі діяння, вчинені заради Аллаха, ти отримаєш нагороду. Нехай навіть це буде шматочок їжі, який ти покладеш до рота своєї дружини» [\[88\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і відсутність
невдоволення своїми
дружинами

Турбота про почуття є прозорістю душі і чистотою характеру.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) завжди

дбав про почуття своїх дружин і нітрохи не гнівався на них у тому, що було не підвладне їх бажанням.

Передають зі слів Ібн Аббаса про те, що Аммар ібн Ясир (хай буде вдоволений ними Аллах) розповідав:

«Одного разу Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) зупинився наніч в Улаті аль-Джейш, і з ним в цей час була Аїша, у якої обірвалося намисто з зафарського оніксу, яке десь впало. Люди затрималися в пошуках цього намиста, поки не розвиднілося, і у них не було

води. Абу Бакр розсердився на неї і сказав: «Ти затримала людей, а у них немає з собою води». І Всевишній Аллах зіслав одкровення Своєму Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) в якому було дозволено очищатися чистим піском. Тоді мусульмани встали з Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і почали бити по землі своїми руками. Потім вони піднімали свої руки, не набираючи землю, і обтирали свої обличчя і руки до плечей, а потім від долонь і до пахв» [89].

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення

Аллаха) і прикрашення, змащення пахощами і очищення для своїх дружин

Гарний зовнішній вигляд і приємний запах є тим, що приваблює інших людей, через це відпочивають серця і заспокоюються очі. Аїша, дружина Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), сказала:

«Ніби би я зараз дивлюся і бачу блиск пахощів на голові Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), коли він увійшов в стан іхрама». В іншій версії хадиса говориться: «І бачу блиск пахощів

міска на проділі волосся
Посланця Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха)»[\[90\]](#).

Це було єством Посланця Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) – бути в найкращому
вигляді в будь-яких ситуаціях. І
навіть перед сном він засинав
тільки в стані ритуальної чистоти.

Анас ібн Малік (хай буде
вдоволений ним Аллах), його
слуга, який був вшанований тим,
що надавав допомогу Пророкові
(мир йому і благословення
Аллаха) протягом десяти років,
говорив:

«Я ніколи не вдихав аромату мускусу чи інших пахощів, який був би приємнішим за запах, який йшов від Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). І я ніколи не торкався шовків, які були б м'якшими за руки Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)» [\[91\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і вияв любові до своїх дружин

Сором`язливість приносить лише благо, як про це нам повідомив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Крім тих

випадків, коли це може стати причиною якоїсь втрати для мусульманина у цьому чи наступному житті. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) явно висловлював любов до своїх дружин, щоб навчити своїх послідовників виявляти свої почуття до своїх дружин. Все це – задля продовження любові і спільного життя. Амр ібн аль-Ас (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Я прийшов до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і запитав: «Кого з людей ти любиш більше за всіх?». Він відповів: «Аїшу». Я запитав: «А з

чоловіків?». Він відповів: «Її батька». Я запитав: «А кого потім?». Він відповів: «Умара ібн аль-Хаттаба», і назвав ще кілька людей. А я замовк, побоюючись, що він перерахує мене в кінці їх»[92].

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і страх за своїх дружин

Страх – природне почуття, поки це не переступає межі природного людського страху. А все, що більше за це – хвороба.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) боявся за своїх дружин і турбувався, щоб їх

не спіткало те, що їм неприємно. Анас (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Якось раз, він і Абу Тальха вирушили з Пророком (мир йому і благословення Аллаха), з яким була його дружина Сафія. Він посадив її позаду себе на верблюдицю. Коли ж вони проїхали частину шляху, верблюдиця спіткнулася і скинула Пророка (мир йому і благословення Аллаха) і його дружину. Абу Тальха залишив свого верблюда, підійшов до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і сказав: «Пророк Аллаха! Хай зробить

мене Аллах викупом за тебе, ти не поранений?». Він відповів: «Ні. Але ти допоможи жінці». Абу Тальха прикрив своє обличчя частиною свого одягу і попрямував до неї. Потім прикрив її своїм одягом і жінка встала. Після чого він допоміг їм обом піднятися і сісти верхи на їх верблюдицю» [93].

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і його турбота про своїх дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив робити добро своїй сім'ї і дбав

про його збільшення. А особливо про те, що допомагає їм досягти вдоволення Господа світів і наближає їх до Раю і віддаляє від Вогню. Це і є успіх, **про який Всевишній Аллах сказав:**

«Кожна душа спробує смерті, але відплатять вам сповна лише у День Воскресіння. І хто буде віддалений від вогню та буде введений до раю, той матиме успіх»

(Коран, 3:185)

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) постійно вказував своїй сім'ї на шляхи блага, направляючи до них. Умм

Саляма (хай буде задоволений нею Аллах), дружина Пророка (мир йому і благословення Аллаха) сказала:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) злякано прокинувся вночі і сказав: «Преславен Аллах! Скільки ж зіслав Аллах зі скарбів його Милості! І скільки ж зіслав із спокус! Хто розбудить господиень кімнат? – маючи на увазі своїх дружин, щоб вони молилися вночі[94]. Скільки ж одягнених[95] в цьому житті будуть голими[96] в житті вічному!»[97].

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) не заходив зненацька
до своїх дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не любив підозри і ревності, які переходить природні межі. Він (мир йому і благословення Аллаха) любив бачити своїх дружин у найкращому вигляді. Все це – задля зміцнення кохання. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не заходив несподівано до них після довгої подорожі, а заздалегідь повідомляв про своє прибуття, щоб у його дружин

було достатньо часу прикраситися для нього і причепуритися.

Джабір ібн Абдуллах (хай буде вдоволеній ним Аллах) сказав:

«Ми були в подорожі разом з Пророком (мир йому і благословення Аллаха), а коли повернулися і хотіли увійти, він сказав: «Не квапся, аби ми увійшли вночі, щоб непричесані жінки причесалися, а ті, чиї чоловіки були в подорожі, поголили волосся у себе на тілі»[\[98\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення

Аллаха) і прояв благодіяння до своїх дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був щедрим. Він віддавав перевагу у витрачанні блага своїй родині перед іншими. Він ділився з ними тим, що роздобув або тим, що було подаровано йому. А як же інакше, адже він сказав :

«Якщо Аллах наділить когось з вас благом, то нехай почне з себе або зі своїх близьких»[\[99\]](#).

Його слова (мир йому і благословення Аллаха) це не просто приклади. Навпаки, Пророк (мир йому і

благословення Аллаха) втілював їх у реальність. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Умм Сулейм відправила разом з ним тацю фініків Пророку (мир йому і благословення Аллаха). Він прийняв її, взяв жменю з них і відправив її деяким своїм дружинам. Потім знову взяв жменю і відправив її деяким своїм дружинам. Воістину, він не раз зробив так, хоча йому були доподоби ці фініки» [\[100\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення

Аллаха) і скромність по відношенню до своїх дружин

«Хто проявить скромність заради Аллаха, того Він возвеличить» – з цими словами Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) звернувся до своїх сподвижників. Він (мир йому і благословення Аллаха) так ставився до людей у реальному житті. І його дружини – не виняток. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Коли Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повернувся з Хейбара до Медіни, з ним була його дружина, Сафія

(хай буде задоволений нею Аллах). Я бачив, як він ніс для неї плащ позаду себе. Він сів на свого верблюда, а потім підставив своє коліно, а Сафія поставила на нього свою ногу, що б сісти на верблюда»[\[101\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і прощення помилок
своїх дружин

«Коли пророк (мир йому і благословення Аллаха) був у однієї з дружин, одна з матерів правовірних послала тацю з їжею. І та дружина, у якої перебував Посланець Аллаха (мир йому і

благословення Аллаха) вдарила руку слуги так, що страва впала з його рук і розкололася. Пророк же (мир йому і благословення Аллаха) підібрав залишки страви і став збирати з них їжу, яка перебувала в цьому посуді, кажучи при цьому:

«Приревнувала ваша мати». (маючи на увазі мати правовірних, тобто одну з дружин)». Потім він (мир йому і благословення Аллаха) попросив слугу почекати, поки принесуть тацю з їжею від тієї дружини, у якої зараз знаходився Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Після чого він (мир йому і благословення Аллаха)

відправив цілу тацю тій дружині, таця якої розбилася раніше. А залишки розбитої страви залишив в будинку тієї, яка її розбила»[\[102\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і врахування
душевного стану своїх дружин

Своєю м'якістю і чуттєвістю Пророк (мир йому і благословення Аллаха) розумів своїх дружин: він відчував їх і прощав те погане, що іноді виходило від них. Аїша, мати правовірних (хай буде задоволений нею Аллах), сказала:

«Одного разу Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав мені: «Воістину, я знаю, коли ти задоволена мною, а коли сваришся на мене». Я запитала: «Звідки ж ти знаєш це?». Він відповів: «Коли ти мною задоволена, ти кажеш: «Ні, клянусь Господом Мухаммада!» – А коли сваришся, кажеш: «Ні, клянусь Господом Ібрагіма!»». Я сказала: «Так, але, клянусь Аллахом, Посланцю Аллаха, я не змінюю нічого, окрім твого ім'я»[103].

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення

Аллаха) і його справедливість зі своїми дружинами

Його справедливість зі своїми дружинами досягла ідеального рівня. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був справедливим зі своїми дружинами у всіх питаннях: в подорожі і в звичайному житті. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не віддавав переваги комусь з нас над іншою в розподілі часу. Не було дня, щоб він не відвідав нас усіх. Він наближався до кожної зі

своїх дружи, не вступаючи у статеvu близькість, поки не заходив до тієї, чий день зараз був. І він залишався у неї на ніч»[\[104\]](#).

Він не переставав виявляти справедливість навіть під час хвороби. Аїша (хай буде вдоволенй нею Аллах), сказала:

«Під час своєї хвороби Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) весь час запитував: «Де я буду сьогодні? Де я буду завтра?» – з нетерпінням чекаючи дня Аїші, а коли настав мій день, він помер у мене на руках і був

похований в моєму
будинку»[\[105\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) та громадська
сторона у взаєминах зі своїми
дружинами

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і його м'якість до своїх
дружин

У чому б не була м'якість, вона це
прикрашає. А якщо з чогось
зникає, то воно спотворюється.
Посланець Аллаха (мир йому і
благословення Аллаха) виховав
свою Умму на шляхетних

пророчих настановах. Він був її супутником у всіх питаннях – любив м'якість і закликав до неї своїх дружин. Він наказував їм, давав чути і говорив тільки те, що не важко їм. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах), сказала, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав їй:

«Аїшо! Виявляй м'якість. Бо, воістину, коли Аллах бажає блага мешканцям дому, то дає їм м'якість»[\[106\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і надання допомоги своїм дружинам

Однією з його шляхетних якостей (мир йому і благословення Аллаха) було те, що він не відмовлявся надавати допомогу своїм дружинам і виконував деяку їх роботу, допомагаючи їм від себе. Аїшу (хай буде задоволений нею Аллах) запитали:

«Що робив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вдома?». Вона відповіла: «Зашивав свої сандалі і робив те, що робить чоловік вдома». А в іншій версії хадиса говориться: «Вона сказала: «Те, що робить кожен з вас у своєму домі: зашивав свої сандалі, чистив і підшивав свій одяг».

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і допомога самому собі

У кожного з нас є особливі потреби. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) завжди допомагав собі сам, бажаючи полегшити і допомогти своїм дружинам. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах), коли її запитали, **відповіла:**

«Що робив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вдома?». **Вона відповіла:** «Він був людиною: чистив свій одяг, доїв вівцю і допомагав собі сам» [\[107\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і витрачання коштів на своїх дружин

Витрачання коштів – це принцип, який Пророк (мир йому і благословення Аллаха) розвинув в душах своїх послідовників. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, Аллах – Щедрий і любить щедрість; Великодушний і любить великодушність».

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) щедро витрачав кошти на своїх дружин і

не скупився. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Динар, який ти витратив на шляху Аллаха; та динар, який ти витратив на звільнення раба; та динар, який ти витратив на бідного; та динар, який ти витратив на сім'ю, – більш висока нагорода буде за той динар, який ти витратив на свою сім'ю» [\[108\]](#).

Більш того, він (мир йому і благословення Аллаха) зробив це обов'язком чоловіка по відношенню до його сім'ї. Коли сподвижники запитали його (мир йому і благословення Аллаха):

«Яке право дружина має на чоловіка?». Він відповів: «Годувати її, якщо сам їси; одягати її, якщо сам одягаєшся; не бити по обличчю і не спотворювати; не залишати, окрім як в домі»[\[109\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і відпочинок його сім'ї

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) намагався надавати відпочинок своїм дружинам і робив все можливе для цього. Особливо в подорожі, яка є, як відомо, обтяжливою і важкою. Тому він (мир йому і

благословення Аллаха)
турбувався про те, що їх можуть
спіткати труднощі подорожі.

Анас ібн Малік (хай буде
вдоволений ним Аллах) сказав:

«Одного разу, коли Умм Сулейм
перебувала разом з жінками,
наглядавшими за поклажею, а
слуга Пророка (мир йому і
благословення Аллаха), на ім'я
Анджаша поганяв верблюдів
занадто швидко, Пророк (мир
йому і благословення Аллаха)
сказав йому: «Анджаше,
повільніше, бо ті, кого ти
поганяєш, везуть скляний
посуд»[\[110\]](#).

Він так сказав (мир йому і благословення Аллаха), бо його дружини були в паланкіні для жінок, закріпленому на верблюді. А слуга підганяв верблюдів підвищеним голосом, що могло змусити верблюда йти швидше. Тому Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) побоювався за своїх дружин.

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): його м'якість та перенесення поганої поведінки його дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповідав

на погану поведінку своїх дружин широтою прощення і привітністю, вибачаючи і прощаючи те, що часом виходило від них в тих питаннях, в яких не порушувався Шаріат. А виявлене до нього невігластво лише додавало йому м'якості. Умар ібн аль-Хаттаб (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Ми, курейшити, керували жінками. А коли ми прибули до ансарів, то виявилось, що жінки керують ними. Це мало наслідки на наших жінках: вони почали брати манери жінок ансарів. Якось, моя дружина почала кричати і повчати мене. Я

заперечив їй, щоб вона не повчала мене А вона сказала: «Чому ти не хочеш, щоб я повчала тебе?

Клянуся Аллахом, що дружини Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повчають його. І навіть одна з них залишила його протягом дня і аж до ночі».

Мене це стривожило і я сказав їй:

«Ті з них, хто вчинили так, зазнали збитку». Потім вона

зібрала для мене мій одяг, спустилася і увійшла до Хафси,

сказавши їй: «Хафсо! Чи сперечається хтось з вас з

Пророком (мир йому і благословення Аллаха), з дня і аж до настання ночі?». Вона

відповіла: «Так». Вона сказала: «В

такому випадку ти помилилася і зазнала збитку. Хіба ти захищена від того, що Аллах розгнівається на тебе з причини гніву Його Посланця (мир йому і благословення Аллаха), і ти загинеш? Не вимагай багато від Пророка (мир йому і благословення Аллаха), не повчай його ні в чому і не залишай його. І запитай мене, якщо щось тобі не зрозуміло»[\[111\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і здійснення бажань його дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) більше за всіх дбав про виконання бажань своїх дружин і досягнення ними щастя. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) запитала його:

«Посланець Аллаха! У кожної з твоїх дружин є кунья, окрім мене». Тоді Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав їй: «Називайся ім. `ям свого сина Абдуллаха, тобто, Абдуллаха ібн Зубейра, тепер ти – Умм Абдуллах». Після цього її називали «Умм Абдуллах» до самої її смерті, хоча вона ніколи не народила»[\[112\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і лікування своєї дружин

Людина в стані здоров'я потребує турботи, догляду та виконання своїх потреб. А у стані хвороби і слабкості, вона ще сильніше потребує цього. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не упускав з виду цю сторону і дбав про своїх дружин в період їх хвороб. Він лікував їх, бо хвороба несе в собі небезпеку. Аїша , мати правовірних (хай буде задоволений нею Аллах), сказала:

«Коли занедужував хтось із родини Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), він читав над ним сури «Аль-Муаввазат»[\[113\]](#) і легко поплював на нього. А коли він захворів хворобою, від якої помер, я читала йому ці сури, поплювала на нього і протирала його його ж рукою, тому що в ній було більше баракята, аніж у моїй руці»[\[114\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і турбота про своїх
дружин

Незважаючи на сильну зайнятість Пророка (мир йому і благословення Аллаха) і величезну відповідальність по відношенню до своєї Умми, він приділяв своїм дружинам належну частину своєї уваги, не забуваючи про них. Умар ібн аль-Хаттаб сказав:

«Коли Пророк (мир йому і благословення Аллаха) закінчував молитися ранкову молитву, то продовжував сидіти на місці молитви, поки не підіймалося сонце. А люди, навколо нього, сиділи разом з ним. Потім він відвідував своїх дружин, одну за одною, вітаючи їх і звертаючись

за них з благанням до Аллаха. А якщо це був день однією з них, то він затримувався у неї»[\[115\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення Аллаха) **радився зі своїми дружинами**

Радитися в загальних і приватних питаннях було природним принципом Пророка (мир йому і благословення Аллаха). Він питав поради у своїх дружин і брав користь з їхніх думок, навіть у питаннях, що стосуються Умми. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) намагався прийняти найвідповіше та

найправильніше рішення до винесення будь-якої постанови.

Передається від Урви ібн Зубейра, від Марвана ібн Хакама і Місвара ібн Махрама, що вони йому повідомили про те, що відбулося в Худейбіі.

Коли Пророк (мир йому і благословення Аллаха) підписав договір з курайшитами і погодився повернутися і не входити до Мекки цього року, він сказав своїм сподвижникам: «Підійміться і принесіть жертву». Але ніхто з них не встав, поки він не повторив це три рази. Коли ніхто не встав, він увійшов до

Умм Салями і розповів їй, що сталося. Умм Саляма сказала: «Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), це те, чого ти хочеш? Вийди і не говори ні з ким, принеси жертву і поголи голову». Коли він вчинив так, вони також принесли жертву.

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прохання про вхід до своїх дружин

Всевишній Аллах сказав правду, описуючи Пророка (мир йому і благословення Аллаха) такими словами:

«І, воістину, ти – доборого
звичаю»

(Коран, 68:4)

Одним з його чудових якостей було те, що він (мир йому і благословення Аллаха) не залишав прояв справедливості між своїми дружинами навіть під час своєї хвороби. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) ніколи не залишав справедливість без попереднього прохання про це у своїх дружин і без того, щоб вони добровільно поступилися своїми правами. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), коли був у стані хвороби, покликав своїх дружин. Вони зібралися і він сказав: «Я не можу відвідувати всіх вас. Але якщо ви дозволите мені, то я буду у Аїші». Вони так і зробили і йому (мир йому і благословення Аллаха) було дозволено це»[\[116\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і любов приносити щастя своїм дружинам

Приносити радість і щастя людям – це шаріатська вимога. Вона є ще більш значимою по відношенню

до своїх близьких. Аїша, мати правовірних (хай буде задоволений нею Аллах), сказала :

«Коли я побачила добрий настрій Пророка (мир йому і благословення Аллаха), то сказала йому: «Посланець Аллаха, звернися до Аллаха з мольбою за мене». Він сказав: «Аллах, прости Аїші те, що було з її гріхів і те, що буде; те, що вона приховала і те, що виявила». Після цього Аїша розміялася так, що через сміх її голова опинилася в її кімнаті. А Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Чи радує тебе моя мольба?». Вона відповіла: «Чому ж мене не

має радувати твоя мольба?». Він сказав: «Клянуся Аллахом, це є моєю мольбою за мою Умму в кожній молитві»[117].

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і виховання своїх дружин

Разом з цим м'яким життям і добрим відношенням, яке йшло від Пророка (мир йому і благословення Аллаха) по відношенню до своїх дружин, він був мудрим у своїх справах. Коли все було добре, він не суперечив їм, а коли виявлялася помилка, то він виховував їх, нагадуючи їм

про повернення до Аллаха, застерігаючи і забороняючи. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Одного разу я сказала Пророку (мир йому і благословення Аллаха): «Досить тобі й того, що Сафія така й така!». Один з передавачів цього хадиса сказав: «Вона мала на увазі, що Сафія мала зростом». Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала: «Почувши це, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) вигукнув: «Воістину, ти сказала таке, що зганьбило б собою ціле море, якби змішалось з ним!» [\[118\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) та перенесення гніву своїх дружин

Одним з проявів мудрості Пророка (мир йому і благословення Аллаха) було те, що він все ставив на свої місця і враховував кожну обставину. Таким чином, нам відомо, як він (мир йому і благословення Аллаха) переносив прояв гніву своїх дружин і як повертав їм рівновагу і спокій. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала:

«Коли я гнівалась, піт виступав на моєму носі. **А він казав:**

«Увейш[119], скажи: «Аллах, Господь Мухаммада, прости мені мій гріх, прибери гнів мого серця і віддали мене від того, що веде до спокус»[120].

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і благе виправлення
проблем своїх дружин

Метод Пророка (мир йому і благословення Аллаха) в рішенні і виправленні проблем своїх дружин був побудований відповідно до законів Шаріату, біля яких слід зупинятися і бути ними задоволеним. А як же інакше? Адже вони звертаються

до людей з розумом і логікою, що веде до вирішення проблем. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

«Сафії сповістили, що Хафса сказала їй: «Донька юдея». Тоді Сафія заплакала. Потім до неї ввійшов Пророк (мир йому і благословення Аллаха), коли вона плакала. Він сказав: «Що змусило тебе плакати?». Вона відповіла: «Хафса мені сказала, що я – донька юдея». Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, ти – донька пророка і, воістину, твій дядько – пророк, і, воістину, ти – під владою пророка. Так в чому ж

вона тобі дорікає?». Потім сказав: «Бійся Аллаха, Хафсо!»[\[121\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) і прийняття
виправдань своїх дружин

Помилка – це особлива обставина, яка стається щодня з тим, з ким ти живеш. І прийняття виправдань вказує на доброту серця і чистоту характеру. Хто ж чистіше характером за Посланця Аллаха? Якось раз він очікував на Аїшу (хай буде вдоволений ним Аллах), а вона спізнювалася. Він сказав: «Що тебе затримало?». Вона відповіла: «Посланець Аллаха, я

слухала читання Корану однієї людини. Я не чула кращого голосу, аніж у нього». Тоді Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) піднявся, щоб трохи краще почути його. Потім повернувся і сказав: «Це Салім, котрого звільнив з рабства Абу Хузейфа. Хвала Аллаху, Який зробив у моїй Уммі такого, як він» [\[122\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха
(мир йому і благословення
Аллаха) приносить радість
своїм дружинам

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) любив

говорити своїм дружинам те, що приносить їм щастя, радість і спокій в їхні серця. Аїша, мати правовірних (хай буде задоволений нею Аллах), передає, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав їй:

«Хотіла б ти бути моєю дружиною в цьому та вічному житті?». Вона відповіла: «Звичайно». Він сказав: «Тоді, ти – моя дружина в цьому і вічному житті»[\[123\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і його м'якість до своїх дружин

Взаємини Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) з тими, хто його оточував, були максимально м'якими, на високому моральному рівні. Так, як Його описав Господь:

«І, воістину, ти – доборого звичаю»

(Коран, 68:4)

Його дружини отримували найповнішу частку цього. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) сказала про його ставлення до них:

«Коли він залишався наодинці зі своїми дружинами, він був

найм`якішою та найщедрішою людиною: багато сміявся й посміхався»[\[124\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і прощення своїх дружин

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був легкою людиною у всіх його взаєминах. Він терпів помилки, навіть якщо їх робили навмисно. Більше того, він приймав вибачення як від своїх сподвижників, так і від своїх ворогів. Наприклад, коли він відкрив Мекку, з якої колись

виганяли його і його дружин,
мучили його сподвижників,
деяких з них вбили – він (мир
йому і благословення Аллаха)
сказав:

«Як ви думаєте, що я зроблю з
вами?». Вони відповіли: «Ти –
шанований нами брат і син
нашого шановного брата». Він
сказав їм: «Йдіть, адже ви –
вільні»[125].

У нього була можливість для
помсти і зведення рахунків, але
його висока моральність і
шляхетність не дозволили йому
зробити цього. Його дружини
отримували більшу частину його

прощення. Якось раз Пророк (мир йому і благословення Аллаха) зайшов до себе додому і запитав: «Чи є у вас чим пообідати?». Йому відповіли: « Ні». Тоді він сказав: «Тоді я пощуся»[\[126\]](#).

Шляхетний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і бажання догодити своїм дружинам в їх бажаннях

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) завжди намагався догодити своїм дружинам в тому, чого вони бажають, якщо в цьому не було шаріатського порушення. Навіть якщо це було за рахунок його

особистого спокою (мир йому і благословення Аллаха) і того, чого він жадав. Аїша (хай буде вдоволеній нею Аллах) сказала:

«Посланець Аллаха! Всі твої сподвижники зробили Хадж разом із Умрою, окрім мене». Він сказав: «Чи ти зробила таваф навколо Ка`аби в ті дні, коли ми прийшли?». Вона сказала: «Ні». Він сказав: «Тоді вийди зі своїм братом в ат-Тан`ім [\[127\]](#) і увійди в стан умри. Ми зустрінемося там-то й там-то». Після цього я вийшла разом з Абдуррахманом в ат- Тан`ім і почала Умру .

У Сафії бинт Хуей почалися місячні. Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав їй: «Тебе так створив Аллах. Боюся, ти нас будеш затримувати. Чи здійснила ти таваф в день жертвопринесення?». Вона відповіла: «Звичайно». Він сказав: «Тоді нічого страшного, можеш відправлятися». Після повернення з умри я зустріла його, коли він підіймався до мешканців Мекки, а я спускалася. Або навпаки» [\[128\]](#).

Висновок

Взаємини між чоловіком і жінкою в Ісламі – це зв'язок любові,

поваги, милості і визнання гідностей. Любов до жінки як до дружини; милість до неї як до доньки; визнання гідності і поваги до неї як до матері. Більше того, у жінки в Ісламі, із збільшенням віку, збільшується ступінь і повага. **В Ісламі немає проблем між чоловіком і жінкою:** кожен створений для іншого, доповнюючи один одного. У кожного з них є свої відмінні риси, що відрізняють його. Наприклад, деякі якості вважаються недоліком для чоловіка, хоча по відношенню до жінки вони вважаються досконалістю. І навпаки. Саме тому Іслам зобов'язав жінку

певними шаріатськими та громадськими обов'язками, які відповідають її фізичним і моральним якостям. І також зобов'язав чоловіка дотримуватися певних обов'язків.

На протипагу цьому, на чоловіка і для чоловіка були покладені права, які відповідають його природі. Також і на жінку і у жінки є права, відповідні її природі. Таким чином, через подібну рівновагу якою зобов'язав їх Іслам, досягається згода, мир та любов між ними.

Всевишній Аллах сказав:

«Аллах створив ваших дружин із вас самих, а з ваших дружин створив дітей, онуків і наділив їх благами»

(Коран, 16:72)

Коли Іслам дозволив щось чоловікові і заборонив це жінці, або дозволив щось жінці і заборонив це чоловікові – він, при цьому, враховував тілесну і моральну будову. Бо несправедливо покладати на людину – чоловіка або жінку – те, що їй не під силу. Наприклад, машина, яка працює на дизельному паливі не може працювати на бензині, хоча й

бензин швидше запалюється. І навпаки.

Це і є наш романтизм по відношенню до наших сімей, який ми взяли для себе від нашого прикладу – Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), який вказав нам, що за кожне м'яке ставлення до людей і, особливо, до своєї сім'ї, є нагорода. А за кожне погане ставлення до людей і, особливо, до своєї сім'ї, є гріх.

Це і є ісламський романтизм, втілений в реальне життя, а не просто чорнила на папері або приклади, які описуються в любовних історіях або розповідях.

Що ж може бути більш далеким від реальності, аніж це?

Скажи мені, заради Твого Господа, чи зустрічав ти колись таку м'якість у взаєминах, як відношення Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) до своїх дружин?

Воістину, керуватися ним (мир йому і благословення Аллаха) є запорукою виправлення подружніх проблем, які виникають внаслідок відсутності знання обох сторін про права один одного, які були роз'яснені в ісламських законоположеннях. А недбалість при виконанні цих

прав стали гріхом, вартим покарання.

Ті сімейні проблеми, які мають місце в нашому сьогоденні і, зокрема, між деякими мусульманами, є результатом відсутності наслідування шляхетного Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і підпорядкування його порадам.

Це і є наш ісламський романтизм – романтизм досконалості і м'якого ставлення до всіх, хто оточує тебе.

---

[1] Муснад Абдуллаха ібн Мубарака.

[2] Ахмад, ат-Тірмізі, аль-Албані підтвердив, що хадіс «добрий».

[3] Аль-Байгаки.

[4] Абу Давуд, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[5] Ат-Табарані.

[6] Абу Давуд, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[7] Абу Давуд, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[8] Абу Давуд.

[9] Абу Давуд.

[10] Абу Давуд, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[11] Муслім.

[12] Абу Давуд.

[13] Ібн Міджа, аль-Албані підтвердив, що хадіс «добрий».

[14] Аль-Бухарі.

[15] Аль-Хакім, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[16] Аль-Байгаки.

[17] Муслім.

[18] Ас-Суюти.

[19] Аль-Бухарі.

[20] Абу Давуд.

[21] Муслім.

[22] Аль-Мунзірі.

[23] Аль-Байгаки.

[24] Ан-Насаї.

[25] Аль-Бухарі.

[26] Аль-Бухарі.

[27] Ат-Тірмізі.

[28] Умма – народ, громада.

[29] Аль-Бухарі.

[30] Муслім.

[31] Ас-Сахаві.

[32] Муслім.

[33] Аль-Асбахані. Також цей хадіс передав ан-Насаї зі словами: «Все, в чому немає згадування Аллаха...»

[34] Муслім.

[35] Аль-Бухарі.

[36] Муслім.

[37] Аль-Бухарі, Муслім.

[38] Аль-Бухарі.

[39] Муслім.

[40] Ад-Дарімі, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[41] Муслім.

[42] Ат-Тірмізі.

[43] Суміш тіста й жиру. А також це може бути м`ясо, порізане дрібними шматочками, а після цього приготоване у солоній воді. Після його варіння, в нього додається мука і змішується.

[44] Абу Я`ля аль-Мосулі, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[45] Абу Давуд.

[46] Ат-Тірмізі.

[47] Аль-Бухарі.

[48] Муслім.

[49] Аль-Бухарі, Муслім.

[50] Муслім.

[51] Ат-Тірмізі.

[52] Аль-Бухарі.

[53] Ібн Хаджар.

[54] Ібн Хіббан.

[55] Муслім.

[56] Аль-Бухарі, Муслім.

[57] Ахмад.

[58] Муслім.

[59] Абу Давуд.

[60] «Аль-Мугні», (8/137).

[61] Аль-Хейсамі.

[62] Аль-Бухарі.

[63] Муслім.

[64] Муслім.

[65] Аль-Байгаки.

[66] Муслім.

[67] Ан-Насаї.

[68] Ан-Насаї.

[69] Аль-Бухарі.

[70] Аль-Бухарі.

[71] Аль-Бухарі.

[72] Ат-Табарі.

[73] Аль-Бухарі, Муслім.

[74] Ібн Маджа.

[75] Ібн Хаджар.

[76] Ібн Хаджар.

[77] Муслім.

[78] Аль-Бухарі.

[79] Аль-Бухарі.

[80] Аль-Бухарі.

[81] Ахмад.

[82] Аль-Байгаки.

[83] Ат-Тірмізі.

[84] Муслім.

[85] Абу Давуд.

[86] Аль-Бухарі, Муслім.

[87] Муслім.

[88] Аль-Бухарі, Муслім.

[89] Ан-Насаї, аль-Албані
підтвердив достовірність хадіса.

[90] Ан-Насаї.

[91] Муслім.

[92] Аль-Бухарі.

[93] Аль-Бухарі.

[94] Щоб вони не розраховували
на те, що є дружинами Пророка
(мир йому і благословення
Аллаха) і щоб віддалялися від
спокус.

[95] Тобто: оточених милостями.

[96] Тобто: у них не буде таких милостей.

[97] Аль-Бухарі.

[98] Абу Давуд.

[99] Ат-Табарані, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[100] Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[101] Аль-Бухарі.

[102] Аль-Бухарі.

[103] Аль-Бухарі.

[104] Абу Давуд.

[\[105\]](#) Аль-Бухарі.

[\[106\]](#) Аль-Мунзірі.

[\[107\]](#) Аз-Загабі.

[\[108\]](#) Муслім.

[\[109\]](#) Абу Давуд.

[\[110\]](#) Аль-Бухарі.

[\[111\]](#) Аль-Бухарі.

[\[112\]](#) Аль-Албані підтвердив
достовірність хадіса.

[\[113\]](#) Сури «Іхлас», «Фаляк» і
«Нас».

[\[114\]](#)Муслім.

[\[115\]](#) Аль-Хейсамі.

[\[116\]](#) Абу Давуд.

[\[117\]](#) Аль-Хейсамі.

[\[118\]](#) Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[\[119\]](#) Увейш – зменьшено від «Аїша».

[\[120\]](#) Ас-Суюти.

[\[121\]](#) Ат-Тірмізі, аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[\[122\]](#) Аль-Іраки.

[\[123\]](#) Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса.

[\[124\]](#) Ас-Суюти.

[\[125\]](#) Аль-Байгаки.

[\[126\]](#) Ан-Насаї.

[\[127\]](#) Місцевість, що вона раніше знаходилась за межами Мекки.

[\[128\]](#) Аль-Бухарі.